

Журнал

«БУКОВИНСЬКИЙ ВІСНИК
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ТА
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ»

№2 квітень-червень 2011 року

Засновник

Чернівецький регіональний центр
перепідготовки та підвищення кваліфікації
працівників органів державної влади,
органів місцевого самоврядування,
державних підприємств,
установ та організацій

Свідоцтво про реєстрацію
ЧЦ № 302 від 25.10.2005

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

голова: ЯРМИСТИЙ М. В., директор Чернівецького
регіонального центру перепідготовки та підвищення
кваліфікації працівників органів державної влади, органів
місцевого самоврядування, державних підприємств,
установ та організацій;

заступник голови: ГАКМАН С.М., заступник директо-
ра-начальник науково-дослідного відділу Чернівецького
регіонального центру перепідготовки та підвищення
кваліфікації працівників органів державної влади, органів
місцевого самоврядування, державних підприємств,
установ та організацій;

відповідальний секретар: КАФАНОВ О. А., начальник
редакційно-видавничого відділу Чернівецького регіональ-
ного центру перепідготовки та підвищення кваліфікації
працівників органів державної влади, органів місцевого
самоврядування, державних підприємств, установ та
організацій;

члени редакційної колегії:

БАБИЧ Н. Д., професор філологічного факультету Черні-
вецького національного університету ім. Ю. Федьковича;
БУРКУТ І.Г., доцент кафедри політології та державного
управління Чернівецького національного університету ім.
Ю. Федьковича, кандидат історичних наук;
КЛИНИЧ В. О., начальник відділу міжнародних відносин
та зв'язків з громадськістю Чернівецької міської ради;
КРУГЛАШОВ А. М., професор, доктор політичних наук,
завідувач кафедри політології та державного управління
Чернівецького національного університету
ім. Ю. Федьковича;
МУНТЯНУ А. П., начальник Управління державної
служби Голодержслужби України у Чернівецькій області;
МАКСИМЕЦЬ Д.С., директор видавництва «БукРеж»,
заслужений журналіст України
МОІСЕЙ А.Є., керуючий справами Чернівецької обласної
ради;
УНГУРЯНУ В. М., начальник інформаційно-аналітичного
відділу Чернівецької обласної ради;
ФІСАНОВ В.П., завідувач кафедри міжнародної
інформації Чернівецького національного університету
ім. Ю. Федьковича, доктор історичних наук, професор;
ЧЕРНОВСЬКИЙ О. К., голова Апеляційного суду Черні-
вецької області.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:
58001, Чернівці,
вул. Червоноармійська, 5/52,
Тел/факс: (0372) 552903
E-Mail: bukprk@mail333.com

Редакція зберігає за собою право скорочувати й ре-
дагувати подані текстові оригінали. Журнал може дру-
кувати матеріали, не поділяючи думки автора. Статті
не рецензуються та не повертаються. За точність на-
ведених даних відповідають автори. Передрук матері-
алів – тільки з дозволу редакції. Періодичність виходу
журналу – 4 числа на рік

Передплатити журнал
«БУКОВИНСЬКИЙ ВІСНИК
державної служби та місцевого самоврядування»
можна у всіх відділеннях поштового зв'язку
Передплатний індекс 94853

Верстка: Олександр КАФАНОВ.
Редагування: Ігор КОНСТАНТИНЮК

Наклад 150 прим.
Віддруковано в друкарні Видавничого дому «Букрек»
58000, м. Чернівці, вул. Радищева, 10.
Тел. (0372) 52-69-56. Факс (0372) 55-29-43.
E-Mail: bukrek@ukr.net

У НОМЕРІ

Офіційна хроніка

Вітання з нагоди Дня Конституції України.....	2
Буковина відзначила 15-ту річницю Конституції України.....	3
«Буковинський діалог - 2011».....	4
23 червня - День державної служби.....	6

Державне управління: доступ до публічної інформації

ПАПІЄВ М. Ми готові забезпечити доступ до публічної інформації.....	8
ШЕВЧЕНКО А. Громадяни мають право знати.....	9
НІМІЖАН І. Право на доступ до публічної інформації.....	11
«Оптимізація діяльності державних інститутів в контексті Закону України «Про доступ до публічної інформації».....	14

Державне управління: Конституції України 15 років

КОНДРЮК К. Конституції України - 15 років.....	15
АФОНІНА С. Конституція України - фундамент подальшої розбудови правової держави.....	16

Державне управління: актуальні питання

ПОЄДИНОК М. Правила цивілізованого ринку.....	19
ЯКІВЧЕК Ю. Про стан захисту прав дітей-сиріт та дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах.....	23
ПОЛІЩУК О. Пенсії чорнобильцям: призначення потерпілим і ліквідаторам.....	25
ШАРАГОВА С. Е-урядування: виклики сьогодення.....	27
День Європи у Глибоцькому районі був цікавим та яскравим.....	30
ТКАЧУК Л. День Європи - свято європейців для українців.....	31
Молодь на державній службі.....	33

Місьцеве самоврядування

ПАСКАР О. «Ми завжди готові підтримувати цікаві ідеї! Тільки б їх можна було реально втілити у життя...».....	36
МЕЛЬНИЧУК В. Головна мета - зберегти унікальність Чернівців.....	38
ГЕРМАН М. Основи управління комунальної власності.....	41
ЧЕРВІНСЬКИЙ В. За дороги треба братися «капітально!».....	43
ПРОДАН В. У Чернівцях комунальних підприємств більше сотні, а у Донецьку - менше 20.....	45
ПАВЛЮК М. Серед пріоритетів депутатської роботи - поглиблення трансграничної співпраці, зв'язки з етнокультурними меншинами та антикорупційна діяльність.....	47

Перепідготовка та підвищення кваліфікації

Навчання державних службовців - запорука професійності.....	49
---	----

Статистика, факти, події

Президент України нагородив Михайла Папієва орденом «За заслуги» другого ступеня.....	13
Законодавчі ініціативи щодо забезпечення діяльності державних службовців.....	18
Фінансування червневих пенсій завершено у повному розмірі.....	26
Інформування громадськості про Європейську інтеграцію України.....	32
Засідання Координаційної ради з питань місцевого самоврядування.....	42
«Місьцеве самоврядування України: проблеми та перспективи».....	44
На засіданнях постійних комісій Чернівецької обласної ради.....	48
Мовою статистики.....	52

КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ 15 РОКІВ!

Вітання Президента України Віктора ЯНУКОВИЧА з нагоди Дня Конституції

Дорогі співвітчизники! П'ятнадцять років тому парламент ухвалив Основний закон – Конституцію Української держави. Було закладено фундамент для розвитку України як суверенної, демократичної, соціальної та правової країни. Нині Конституція – головна правова угода українського народу. Ми розвиваємо і удосконалюємо Конституцію України, щоб вона відповідала сучасним потребам суспільного розвитку та врахувала політичний досвід нашої держави. Саме тому я підтримав ідею створення Конституційної Асамблеї.

Через новітній конституційний процес ми зробимо ще один крок до утвердження принципу верховенства права, захисту свобод людини, до становлення нової демократичної політичної системи європейського зразка. Поздоровляю усіх з Днем Конституції України. Миру, процвітання та добра нашій державі і нашому народові!

Привітання голови обласної державної адміністрації Михайла ПАПІЄВА та заступника голови обласної ради Валентина МАНІЛЧА з нагоди Дня Конституції

Шановні країни! Дорогі співвітчизники! Ухвалення 28 червня 1996 року Основного Закону незалежної Української держави ознаменувало втілення споконвічної мрії нашого народу – жити у суверенній, вільній, соборній, правовій державі. П'ятнадцять років тому Конституція України юридично ствердила ідею та право на існування в центрі Європи цієї держави, що сповідує високі ідеали духовності й громадянського миру, міжнаціональної толерантності та відкритості світові. Вперше в національній історії людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторкан-

ність і безпека були проголошені найвищою цінністю.

Відтак Основний Закон нашої країни здобув високу оцінку з боку фахівців конституційного права і був визнаний одним з найдемократичніших за змістом з-поміж конституцій в історії людства новітньої доби. Конституція України – це документ, який з плином часу потребує внесення певних змін та поправок. Разом з тим, процес конституційного будівництва має ґрунтуватися передусім на принципах порозуміння у суспільстві, згуртування політичних та громадських сил довкола ідеї гармонійного розвитку країни через усунення причин для виникнення будь-яких чинників політичної або соціальної напруги. З приємністю відзначаємо, що буковинська громада здавна є для інших незаперечним прикладом міжетнічного миру, міжконфесійного порозуміння та соціального партнерства.

Напередодні славної річниці щиросердно вітаємо вас, дорогі земляки з нагоди знаменного державного свята! Нехай ваші серця завжди повняться щирою гордістю за наш український народ, любов'ю до країни, що його згуртувала, відповідальністю за добробут ваших родин, за честь та славу рідного Буковинського краю!

БУКОВИНА ВІДЗНАЧИЛА 15-ТУ РІЧНИЦЮ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ

15 років тому, 28 червня 1996 року, Україна здобула найвищий атрибут своєї незалежності та державності – Конституцію. Прийняття Основного Закону остаточно ствердило волю нашого народу жити у самостійній правовій державі. 28 червня на Центральній площі обласного центру під звуки духового оркестру голова обласної державної адміністрації Михайло Папієв, заступник голови обласної ради Валентин Маніліч, секретар міської ради Віталій Михайлішин, працівники підприємств та установ, представники громадських, релігійних організацій, громадськість краю поклали квіти до пам'ятника Тарасові Шевченку.

Прийняття Конституції держави – акт вияву вищої волі українського народу, фундаментальне закріплення його історичного вибору, його прагнення жити в суверенній, соборній, демократичній, соціальній, правовій державі.

Автори Української Конституції зуміли

виготовити вітчизняне конституційне поле, дотримуючись міжнародно-правових норм. При цьому були враховані соціальні, національні, культурні та духовні інтереси громадян. В основі нашої Конституції – втілені мрії багатьох поколінь українців, ідеали і традиції демократії, які у різні часи прагнули зреалізувати в основоположних законах давнішої і новітньої України такі визначні діячі, як Іван Мазепа, Пилип Орлик, Михайло Драгоманов, Михайло Грушевський, Володимир Винниченко.

Конституція, як Основний Закон Держави, гарантує громадянам загально визнані права та свободи, справедливість і рівність. Такі ж ідеали сповідує європейська спільнота. Власне, Конституція ствердила Україну як незалежну державу у світовому співтоваристві. Нею визначено незмінний курс країни на демократію і верховенство права, захист прав і свобод її громадян.

«БУКОВИНСЬКИЙ ДІАЛОГ – 2011»

Така назва «круглого столу», який zorganizували 11 травня Чернівецька обласна державна адміністрація, Чернівецький національний університет ім. Ю.Федьковича, НДІ європейської інтеграції та регіональних досліджень. У відкритті «круглого столу» взяв участь глава крайової виконавчої влади Буковини Михайло Папієв. Вітаючи учасників і гостей представницького заходу, він відзначив, що подія була б неможливою без особистої підтримки посла Австрійської республіки в Україні Вольфа Дітріха Хайма.

«Панові послу, безумовно, відомо, що протягом 143-х років австрійської доби розвиток Чернівців і Буковини здійснювався фактично з чистого аркуша – з використанням кращого в Європі досвіду розбудови та облаштування багатонаціональної імперії Габсбургів». За словами Михайла Папієва, в контексті такого потужного «подиху історії» крайова влада наполегливо та системно працює для розбудови Буковини як прикордонного регіону великої європейської країни.

«Ми використовуємо переваги геополітичного розташування та оптимальні розміри області задля апробації адаптаційних механізмів руху до Євросоюзу, впровадження синергетичних моделей відкритої економіки в контексті модернізації держави, ініційованої Президентом України Віктором Януковичем, - підкреслив голова облдержадміністрації. - Сьогодні ми є свідками та учасниками процесу послідовного зближення інтересів ЄС і України, який відновлює історичну роль Буковини - і Південної, і Північної - як регіонального інтегратора ідей та реальних

механізмів продуктивної транскордонної співпраці на користь наших громад. Буковина сьогодні має всі підстави знову стати своєрідним взірцем розбудови регіональної складової європейської інтеграції. В цьому, за великим рахунком, полягає історична місія нашого краю».

Михайло Папієв висловив впевненість, що зустріч у такому форматі саме на Буковині з її багатою полікультурною спадщиною та великим європейським досвідом стане вагомим внеском як у практичну реалізацію наукових доробок присутніх тут експертів, так і у підготовку нових національних еліт, які зможуть ефективно реалізовувати зовнішньополітичні пріоритети країн.

Голова облдержадміністрації нагадав, що головним принципом побудови відносин з сусідами є розуміння руху у напрямку пошуку та використання того, що нас об'єднує, а не навпаки. Чернівці і Буковина завжди були місцем діалогу між українським та румунським народами, що засвідчує факт компактного проживання національних меншин

по обидва боки кордону, сказав глава крайової виконавчої влади.

«Наші спільні першочергові завдання – це використання потенціалу співпраці в економічній площині, соціальній та освітньо-культурній сферах, - відзначив Михайло Папієв. – Водночас, деяка розбалансованість мотивації та результатів співпраці залежить не тільки і не стільки від регіональних влад. Відповідь на сучасні виклики потрібно шукати також у Бухаресті і в Києві, а можливо – і в Брюсселі».

Так, за словами голови облдержадміністрації, якщо офіційний Бухарест в імplementації Програми сусідства «Румунія – Україна – Молдова 2007-2013» керується виключно принципом «допомагаючи країнам-сусідам, ЄС допоможе собі», який є основною передумовою європейської стратегії безпеки, тоді стає зрозумілим результат у 3% грантового фінансування українських аплікантів за результатами майже дворічної оцінки спільних з

румунськими експертами проектів цієї програми.

«Я готовий був би погодитись з будь-якими результатами незалежної оцінки за існуючою процедурою, якщо б це була будь-яка інша грантова програма поза рамками європейської політики сусідства, - сказав Михайло Папієв. - Але програма, яка містить у назві перелік трьох держав, має бути не змаганням проектних менеджерів, а спробою ЄС прозоро допомогти своїм сусідам».

Михайло Папієв підкреслив, що прикордонні регіони приречені історією опікуватись спільними практичними проблемами суміжних територій – економічними, соціальними, освітньо-культурними, безпечними тощо. Саме тому і було ініційовано цей «круглий стіл» за участю українських, румунських та австрійських колег, під час якого доцільно у форматі діалогу зосередитись на пошуку виважених рішень, які об'єднують. Михайло Папієв висловив впевненість, що найбільш ефективним та гнучким механізмом пошуку спільних рішень мають стати постійні комунікативні майданчики, один з яких і започатковано сьогодні – «Буковинський діалог – 2011».

Під час відкриття «круглого столу» виступили Надзвичайний та Повноважний посол Австрійської республіки в Україні Вольф Дітріх Хайм, ректор Чернівецького національного університету Степан Мельничук, Генеральний консул Румунії в Чернівцях Татіана Попа, науковці та експерти.

Прес-служба ОДА

23 ЧЕРВНЯ – ДЕНЬ ДЕРЖАВНОГО СЛУЖБОВЦЯ

З цієї нагоди в обласній державній адміністрації у день свята відбулися урочистості, під час яких було відзначено переможців конкурсу «Кращий державний службовець».

Від імені керівництва області, державних службовців нашого краю привітали голова обласної державної адміністрації Михайло Папів та начальник Головного управління державної служби України в Чернівецькій області Аркадій Мунтяну. Го-

щення кваліфікації державних службовців, стимулом до пошуку та підтримки висококваліфікованих державних службовців України, залучення молоді до проходження державної служби, створення корпоративної культури у колективах державних службов-

лова обласної державної адміністрації наголосив на тому, що він надзвичайно вдячний кожному державному службовцю, котрий добросовісно виконує свою роботу, незважаючи на те, що матеріальне забезпечення працівників органів влади залишається зовсім не на належному рівні.

Щодо конкурсу «Кращий державний службовець», то варто зазначити, що він започаткований не лише задля того, аби визначити кращих, але й з метою підвищення кваліфікації українських держслужбовців. Цей конкурс є надійним інструментом реалізації новітнього напрямку системи підви-

щення кваліфікації державних службовців та державної служби.

Від імені Оргкомітету з проведення II туру Всеукраїнського конкурсу «Кращий державний службовець» у Чернівецькій області усім його учасникам вручено відповідні сертифікати про підвищення кваліфікації в Чернівецькому центрі перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців.

До організаційного комітету з проведення II туру щорічного всеукраїнського конкурсу «Кращий державний службовець» входили вже визнані державні службовці,

громадські діячі та журналісти Буковини. Один з членів організаційного комітету, директор Центру перепідготовки та підвищення кваліфікації Микола Васильович Ярмистий зазначив, що кожного року кваліфікаційний рівень учасників конкурсу зростає.

За підсумками конкурсу кращим керівником серед державних службовців Чернівецької обласної державної адміністрації стала заступник начальника відділу дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти та виховної роботи управління змісту навчання і виховання Головного управління освіти і науки Світлана ПРІНЬКО.

У номінації «Кращий керівник» серед державних службовців районних державних адміністрацій Чернівецької області переміг начальник відділу у справах сім'ї, молоді та спорту Новоселицької райдержадміністрації Козубовський Микола Гергійович.

У номінації «Кращий спеціаліст» серед державних службовців Чернівецької обласної державної адміністрації кращим визнано головного спеціаліста відділу суспільно-політичного моніторингу та інформування Управління з питань внутрішньої політики та зв'язків з громадськістю Раєвського Дениса Олексійовича. А кращим спеціалістом серед державних службовців районних державних адміністрацій Чернівецької області став головний спеціаліст сектора з питань внутрішньої політики та зв'язків з громадськістю апарату Хотинської райдержадміністрації Позняков Денис Вікторович.

Саме ці державні службовці і представлятимуть Чернівецьку область у третьому турі щорічного Всеукраїнського конкурсу «Кращий державний службовець», який відбудеться у вересні – жовтні цього року в м. Київ.

Наприкінці урочистого засідання голова Чернівецької обласної адміністрації Михайло Папів ще раз привітав усіх зі святом та побажав міцного здоров'я, добра, благополуччя, життєвих гараздів.

«Кращий керівник» серед державних службовців Чернівецької обласної державної адміністрації Світлана ПРІНЬКО

«Кращий спеціаліст» серед державних службовців Чернівецької обласної державної адміністрації Денис РАЄВСЬКИЙ

Михайло ПАШЄВ,

голова Чернівецької обласної державної адміністрації

МИ ГОТОВІ ЗАБЕЗПЕЧИТИ ДОСТУП ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Президент України впроваджує європейські стандарти відкритості та прозорості в роботі органів державної влади. Важливим кроком на цьому шляху стало підписання Главою держави Закону України «Про доступ до публічної інформації».

Перш за все хочу зауважити, що саме Чернівці були обрані першим містом, у котрому проходила всеукраїнська громадська презентація нового Закону України «Про доступ до публічної інформації», котрий покликаний забезпечити реалізацію конституційного права громадян вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію.

Переконали, що новий Закон допоможе знайти нам додаткові точки дотику між владою та громадою. До того ж, прийняття Закону «Про доступ до публічної інформації» відіграє значну роль у призмі євроінтеграційних намагань України. Адже усі розуміють, що досягнення європейських стандартів життя неможливе без дотримання європейських норм свободи слова, доступу до публічної інформації.

Прийняття Закону «Про доступ до публічної інформації» є ознакою народження в Україні справжнього громадянського суспільства. Цей Закон має доволі солідну історію. Позитивним фактором безперечно є єдність усіх партій у Верховній Раді під час ухвалення цього Закону.

Варто зазначити, що наша область і раніше славилася толерантністю та дотриманням норм свободи слова. Впевнений, що з цим погодяться місцеві журналісти. Показово, що у нас навіть ніколи не було такого терміну як «акредитація журналістів». Тому прийняття даного закону не надто вплине на нашу роботу, а лише законодавчо оптимізує її.

На сайті Чернівецької обласної адміністрації запроваджено нову рубрику, присвячену доступу до публічної інформації. Там є відомості

громадська презентація нового Закону у Чернівцях

про публічні документи, звіти та поширені відповіді, порядок оскарження, проекти документів, а також опубліковано перелік відомостей, котрі становлять службову інформацію.

Керівникам структурних підрозділів облдержадміністрації та її апарату наказано забезпечити системне і оперативне оприлюднення розпоряджень, доручень, рішень колегій, планів заходів та інших документів облдержадміністрації на офіційному веб-сайті обласної державної адміністрації.

Функції із забезпечення доступу запитувачів до інформації покладено на відділ роботи із зверненнями громадян апарату обласної державної адміністрації.

Головам районних державних адміністрацій пропонується затвердити відповідні порядки доступу до публічної інформації та визначити відповідальних осіб, а у разі необхідності затвердити переліки відомостей, що становлять службову інформацію.

Варто зазначити, що в області працюють гарячі лінії, щопонеділка проводяться пресконференції для місцевих ЗМІ. Тобто ми цілком відкриті для спілкування з громадськістю та готові звітувати перед нею.

За матеріалами громадської презентації Закону «Про доступ до Публічної інформації» у Чернівцях

Андрій ШЕВЧЕНКО,

Голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації, автор законопроекту «Про доступ до публічної інформації»

ГРОМАДЯНИ МАЮТЬ ПРАВО ЗНАТИ

Прийняття закону України «Про доступ до публічної інформації» можна вважати серйозним кроком на шляху розвитку демократії та громадянсько-го суспільства.

Закон надає громадянам право безперешкодно, у стислий термін знайомитися зі змістом, отримувати копію будь-якого (за окремими винятками) документа, який виходить з-під пера чиновника. Чи то голови сільради, клерка з ЖЕКу, відділу землевпорядкування, мерії, районної чи обласної держадміністрації, міністра, працівника Адміністрації президента. Кожен тепер може знайомитися з інформацією суспільної значимості, рішеннями влади, які прийняті або готуються до втілення у життя. І ніхто не має права відмовити в отриманні цих відомостей. Влада зобов'язана сама оперативно і детально інформувати про свою діяльність – у тому числі через власні веб-портали. Представники ОБСЄ, які разом з іншими інституціями «підштовхували» українську владу до ухвалення цього закону, привітали рішення вітчизняних парламентарів, назвавши його «значним кроком на шляху до прозорості уряду».

Тепер набагато легше отримати від чиновника інформацію, яка всім громадянам потрібна для життя. Може йтися про дуже практичні речі. Наприклад, міськвиконком чи обласна рада приймають спірні рішення, які стають відомими громадянам лише тоді, коли вже запізно щось з цим робити. Це може бути рішення про закриття дитячих садочків, перекроювання дорожніх розв'язок, зміну тарифів, облаштування сміттєзвалищ тощо.

Наприклад, в абсолютній більшості міст і сіл таємно приймають генеральний план розвитку населеного пункту, ознайомитися з ним пересічному громадянину практично неможливо. А, скажімо, для підприємця він важливий,

коли той вирішуватиме, де йому відкривати пекарню, магазин, пекарню, склад. Важливий і для матері, яка має зорієнтуватися, в які ясла чи школу їй краще відвести свою дитину. Зрештою, кожен житель має право дізнатися, що буде у його мікрорайоні через 10-20 років...

Завдання закону ще й у тому, щоб змусити кожного чиновника уважно подивитися на документ, який він підписує. Він повинен знати, що не колись, а вже тепер цей документ стане надбанням громадськості. Сподіваюся, наш закон підніме якість рішень.

Згідно із Законом «Про доступ до публічної інформації» у кожному органі влади з'являється персонально відповідальна людина, яку закріплюють за підготовкою відповідей на інформаційні запити. Коли надійшов такий запит, він відразу потрапляє на стіл цій людині. Її завдання – підійти до шафи, дістати той документ, який потрібен людині, і впродовж п'яти робочих днів надати його автору звернення.

Згідно зі змінами до Кодексу про адміністративні правопорушення посадова особа, яка не відповість на запит, буде оштрафована на суму 425-850 грн. Навряд чи їй захочеться витягати з кишені 100 доларів тільки за те, що не розглянула запиту... Передбачено і службову відповідальність. Бездіяльність чиновника, який не відповів на запит, можна оскаржити у його начальника. Третій важіль впливу на несумлінних чиновників – суд.

Наведу 10 позицій закону, котрі, гадаю, будуть популярними та стануть у пригоді багатьом українцям.

1. Ви маєте право запросити в органу вла-

ди будь-яку інформацію, якою він володіє.

Генеральний план розвитку міста, формула комунальних тарифів, умови тендерів на харчування дітей у садочку – громадянин має право це знати. Незалежно від того, стосується його ця інформація чи ні, і навіть чи живе він у цьому місті. Відтепер взагалі не треба пояснювати, навіщо потрібна та чи інша інформація.

2. У чиновника є лише 3 винятки, які дозволяють не надати інформацію: таємниця (наприклад, державна або банківська), конфіденційна інформація (наприклад, Ваші персональні дані, якими володіє податкова) або службова інформація (внутрішнє листування або чернетки рішень).

На практиці це означає, що громадянин вправі вимагати чіткого посилання на закон, якщо якусь інформацію від нього закриватимуть.

3. Навіть якщо в документі, яким цікавиться громадянин, є засекречена інформація, його зобов'язані надати, заретушувавши секретні дані.

Ця позиція особливо важлива при спілкуванні з військовими або правоохоронцями: вони не зобов'язані розкривати, скільки у нас винищувачів або як звати оперативника, інтегрованого в наркомережу. Але ці винятки не можна використати, щоб закрити іншу – несекретну – інформацію.

4. Інформацію потрібно надавати за 5 робочих днів. Якщо ж ця інформація стосується життя або здоров'я, її мають надати за 48 годин.

Відповідь можуть затримати до 20 робочих днів, якщо потрібно зібрати великий обсяг інформації. Але про це потрібно повідомити впродовж перших 5 днів і аргументувати причину затримки.

5. Громадянин має право отримати будь-яку інформацію про бюджетні кошти. Це стосується не лише органів влади, а й державних підприємств або приватних компаній, які отримують гроші платників податків. Винятки стосуються лише витрат, пов'язаних з армією, а також з оперативною роботою СБУ, міліції та прокуратури.

Це означає, що відтепер кожен має право знати подробиці тендерів на будівництво до-риг або умови, на яких «Київенерго» гріє киянам воду і продає електроенергію.

6. Громадянин має право ознайомитися з декларацією доходів будь-кого, хто займає виборну посаду (від президента до сільського голови) або працює на високій посаді у держслужбі (1-2 ранг).

7. Всі органи влади зобов'язані оприлюднювати свої рішення впродовж 5 днів. Причому, якщо в органі влади є веб-сайт, це рішення обов'язково має там з'явитися.

Це означає, наприклад, що міська рада впродовж 5 днів після сесії, на якій продали землю чи будинок, повинна повідомити про це своїм виборцям.

8. У приміщенні органу влади громадянин зобов'язані надати місце для ознайомлення з документами.

Закон дозволяє громадянину прийти в офіційне приміщення зі своїм фотоапаратом, сканером чи блокнотом, щоб скопіювати документ.

9. До 10 сторінок документів громадянину мають скопіювати безкоштовно.

Якщо ж обсяг більший, розцінки за копіювання мають бути зафіксовані офіційним документом і не повинні бути вищими за граничну суму, яку затверджує уряд.

10. Якщо громадянину не надали інформацію, яка йому потрібна, то у нього є два шляхи відновити справедливість – поскаржитися керівникові органу влади або звернутися до суду.

Згідно зі змінами до Кодексу про адмінпрошення, чиновник, який запізнився з відповіддю або полінувався відповісти якісно, може бути оштрафований на 425-850 гривень.

За матеріалами візиту до Чернівців та українських суспільно-політичних видань

Ірина НІМІЖАН,

заступник начальника відділу реєстрації нормативно-правових актів, легалізації об'єднань громадян, систематизації законодавства, правової роботи та освіти Головного управління юстиції у Чернівецькій області

ПРАВО НА ДОСТУП ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

13.01.2011 року Верховна Рада України прийняла Закон України «Про доступ до публічної інформації» № 2939 (далі – Закон), який визначає порядок здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом, та інформації, що становить суспільний інтерес.

Цей Закон не поширюється на відноснони щодо отримання інформації суб'єктами владних повноважень при здійсненні ними своїх функцій, а також на відносини у сфері звернень громадян, які регулюються спеціальним законом.

Суб'єктами відносин у сфері доступу до публічної інформації, відповідно до Закону, є: запитувачі інформації – фізичні, юридичні особи, об'єднання громадян без статусу юридичної особи, крім суб'єктів владних повноважень; розпорядники інформації – суб'єкти, визначені в статті 13 цього Закону; структурний підрозділ або відповідальна особа з питань запитів на інформацію розпорядників інформації.

Згідно статті 13 Закону, розпорядниками інформації є:

1) суб'єкти владних повноважень - органи державної влади, інші державні органи, органи місцевого самоврядування, органи влади Автономної Республіки Крим, інші суб'єкти, що здійснюють владні управлінські функції відповідно до законодавства та рішення яких є обов'язковими для виконання;

2) юридичні особи, що фінансуються з державного, місцевих бюджетів, бюджету

Автономної Республіки Крим, - стосовно інформації щодо використання бюджетних коштів;

3) особи, якщо вони виконують делеговані повноваження суб'єктів владних повноважень згідно із законом чи договором, включаючи надання освітніх, оздоровчих, соціальних або інших державних послуг, - стосовно інформації, пов'язаної з виконанням їхніх обов'язків;

4) суб'єкти господарювання, які займають домінуюче становище на ринку або наділені спеціальними чи виключними правами, або є природними монополіями, - стосовно інформації щодо умов постачання товарів, послуг та цін на них.

До розпорядників інформації прирівнюються суб'єкти господарювання, які володіють інформацією про стан довкілля; про якість харчових продуктів і предметів побуту; про аварії, катастрофи, небезпечні природні явища та інші надзвичайні події, що сталися або можуть статися і загрожують здоров'ю та безпеці громадян; іншою інформацією, що становить суспільний інтерес (суспільно необхідною інформацією).

Запитувач має право звернутися до розпорядника інформації із запитом на ін-

формацію незалежно від того, стосується ця інформація його особисто чи ні, без пояснення причини подання запиту. Запит на інформацію може бути індивідуальним або колективним, може подаватися в усній, письмовій чи іншій формі (поштою, факсом, телефоном, електронною поштою) на вибір запитувача.

Письмовий запит подається в довільній формі та має містити:

- 1) ім'я (найменування) запитувача, поштову адресу або адресу електронної пошти, а також номер засобу зв'язку, якщо такий є;
- 2) загальний опис інформації або вид, назву, реквізити чи зміст документа, щодо якого зроблено запит, якщо запитувачу це відомо;
- 3) підпис і дату за умови подання запиту в письмовій формі.

З метою спрощення процедури оформлення письмових запитів на інформацію особа може подавати запит шляхом заповнення відповідних форм запитів на інформацію, які можна отримати в розпорядника інформації та на офіційному веб-сайті відповідного розпорядника. Зазначені форми мають містити стислу інструкцію щодо процедури подання запиту на інформацію, її отримання.

У разі якщо з поважних причин (інвалідність, обмежені фізичні можливості тощо) особа не може подати письмовий запит, його має оформити відповідальна особа з питань запитів на інформацію, обов'язково зазначивши в запиті своє ім'я, контактний телефон, та надати копію запиту особі, яка його подала.

Розпорядник інформації має надати відповідь на запит на інформацію не пізніше п'яти робочих днів з дня отримання запиту.

У разі якщо запит на інформацію стосується інформації, необхідної для захисту життя чи свободи особи, щодо стану довкілля, якості харчових продуктів і предметів побуту, аварій, катастроф, небезпечних природних явищ та інших надзвичайних подій,

що сталися або можуть статись і загрожують безпеці громадян, відповідь має бути надана не пізніше 48 годин з дня отримання запиту. Клопотання про термінове опрацювання запиту має бути обґрунтованим.

У разі якщо запит стосується надання великого обсягу інформації або потребує пошуку інформації серед значної кількості даних, розпорядник інформації може продовжити строк розгляду запиту до 20 робочих днів з обґрунтуванням такого продовження. Про продовження строку розпорядник інформації повідомляє запитувача в письмовій формі не пізніше п'яти робочих днів з дня отримання запиту.

Інформація на запит надається безкоштовно. У разі якщо задоволення запиту на інформацію передбачає виготовлення копій документів обсягом більш як 10 сторінок, запитувач зобов'язаний відшкодувати фактичні витрати на копіювання та друк.

Розмір фактичних витрат визначається відповідним розпорядником на копіювання та друк в межах граничних норм, встановлених Кабінетом Міністрів України. У разі якщо розпорядник інформації не встановив розміру плати за копіювання або друк, інформація надається безкоштовно. При наданні особі інформації про себе та інформації, що становить суспільний інтерес, плата за копіювання та друк не стягується.

Розпорядник інформації має право відмовити в задоволенні запиту в таких випадках:

- 1) розпорядник інформації не володіє і не зобов'язаний відповідно до його компетенції, передбаченої законодавством, володіти інформацією, щодо якої зроблено запит;
- 2) інформація, що запитується, належить до категорії інформації з обмеженим доступом відповідно до частини другої статті 6 цього Закону;
- 3) особа, яка подала запит на інформацію, не оплатила передбачені статтею 21

Розпорядник інформації має надати відповідь на запит на інформацію не пізніше п'яти робочих днів з дня отримання запиту.

цього Закону фактичні витрати, пов'язані з копіюванням або друком;

4) не дотримано вимог до запиту на інформацію, передбачених частиною п'ятою статті 19 цього Закону.

Відповідь розпорядника інформації про те, що інформація може бути одержана запитувачем із загальнодоступних джерел, або відповідь не по суті запиту вважається неправомірною відмовою в наданні інформації.

Відстрочка в задоволенні запиту на інформацію допускається в разі, якщо запитувана інформація не може бути надана для ознайомлення в передбачені цим Законом строки у разі настання обставин непереборної сили. Рішення про відстрочку доводиться до відома запитувача у письмовій формі з роз'ясненням порядку оскарження прийнятого рішення.

Рішення, дії чи бездіяльність розпорядників інформації можуть бути оскаржені до керівника розпорядника, вищого органу або суду.

Запитувач має право оскаржити: відмову в задоволенні запиту на інформацію; відстрочку задоволення запиту на інформацію; ненадання відповіді на запит на інформацію; надання недостовірної або неповної інформації; несвоєчасне надання інформації; невиконання розпорядниками обов'язку оприлюднювати інформацію відповідно до статті 15 цього Закону; інші рішення, дії чи бездіяльність розпорядників інформації, що пору-

шили законні права та інтереси запитувача.

Відповідальність за порушення законодавства про доступ до публічної інформації несуть особи, винні у вчиненні таких порушень: ненадання відповіді на запит; ненадання інформації на запит; безпідставна відмова у задоволенні запиту на інформацію; не оприлюднення інформації відповідно до статті 15 цього Закону; надання або оприлюднення недостовірної, неточної або неповної інформації; несвоєчасне надання інформації; необґрунтоване віднесення інформації до інформації з обмеженим доступом; нездійснення реєстрації документів; навмисне приховування або знищення інформації чи документів.

Оскарження рішень, дій чи бездіяльності розпорядників інформації до суду здійснюється відповідно до Кодексу адміністративного судочинства України. Особи, на думку яких їхні права та законні інтереси порушені розпорядниками інформації, мають право на відшкодування матеріальної та моральної шкоди в порядку, визначеному законом.

Згідно Указу Президента України «Питання забезпечення органами виконавчої влади доступу до публічної інформації» від 05.05.2011 N 547 керівники центральних і місцевих органів виконавчої влади несуть персональну відповідальність за забезпечення належного виконання відповідними органами вимог Закону України "Про доступ до публічної інформації".

СТАТИСТИКА, ФАКТИ, ПОДІЇ

Президент України нагородив Михайла Папієва орденом «За заслуги» другого ступеня

Як повідомляє офіційне інтернет-представництво Глави держави, Президент України Віктор Янукович підписав Указ №708/20-11 "Про відзначення державними нагородами України". Указом Президента України голову Чернівецької обласної державної адміністрації Михайла Папієва за значний особистий внесок у соціально-економічний, науково-технічний, культурно-освітній розвиток Української держави, вагомі трудові здобутки, багаторічну

сумлінну працю та з нагоди 15-ої річниці Конституції України нагороджено орденом "За заслуги" другого ступеня.

Прес-служба ОДА

«Оптимізація діяльності державних інститутів в контексті Закону України «Про доступ до публічної інформації»

Закон «Про доступ до публічної інформації» безперечно є кроком вперед на шляху побудови громадянського суспільства, однак має чимало неточностей та недоопрацювань.

Подібні думки озвучували учасники круглого столу «Оптимізація діяльності інститутів державної служби в контексті Закону України «Про доступ до публічної інформації». Захід було організовано Чернівецьким регіональним центром перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ та організацій та присвячено Дню державної служби.

На круглому столі обговорювалося два ключових питання: «доступ до публічної інформації як ознака демократичності держави» та «проблема корегування діяльності органів влади в контексті законодавчих змін щодо прав

громадян на отримання інформації».

З імпульсними доповідями на заході виступили: Сергій Михайлович Гакман – заступник директора-начальник науково-дослідного відділу Чернівецького центру перепідготовки та підвищення кваліфікації та Володимир Олександрович Виноградник – заступник начальника управління-начальник відділу суспільно-політичного моніторингу та інформування Управління з питань внутрішньої політики та зв'язків з громадськістю облдержадміністрації. Модератором круглого столу був директор Центру перепідготовки та підвищення кваліфікації Микола Васильович Ярмистий.

На круглому столі, окрім представників влади та громадського сектору, були присутні журналісти, котрі безпосередньо працюють із новим Законом. Кожен з присутніх мав нагоду висловитися. Зокрема, Радник Чернівецького міського голови, заслужений юрист України Борис Артемійович Руснак зауважив, що недоліком нового закону є те, що одна людина за бажанням може паралізувати роботу всього апарату органу державної влади.

Насамкінець організатори круглого столу «Оптимізація діяльності інститутів державної служби в контексті Закону України «Про доступ до публічної інформації» привітали усіх присутніх з Днем державної служби!

Костянтин КОНДРЮК,

*начальник Головного управління юстиції
у Чернівецькій області*

КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ – 15 РОКІВ!

**Одним з найважливіших принципів вільної демократичної держави та основою народо-
владдя є верховенство Закону та його неухильне дотримання.**

Основним законом держави була та залишається Конституція, як втілення істотних прав людини (громадянина) на справедливість, свободу та добробут. Проголосивши свою незалежність, Україна стала на шлях побудови власної правової держави і громадянського суспільства. Цьогоріч, 28 червня, святкуватимемо 15-річчя з дня прийняття Конституції України.

Легітимні засади існування та функціонування держави так само, як і формування національної правової системи, найважливішою складовою якої є узгоджена та несуперечлива система законодавства, спрямована на захист прав і свобод людини і громадянина неможливі без Основного Закону.

За юридичною формою Конституція є письмовим документом, норми якого мають неухильно застосовувати усі органи державної влади, посадові особи, інститути громадянського суспільства, громадяни України задля забезпечення режиму конституційної законності на всій території держави.

Конституцію України, як найважливіший правовий і політичний документ, характеризують окремі властивості, що мають певну самостійність, але, взяті в сукупності, можуть дати повне уявлення про неї.

Властивості Конституції:

1. Верховенство Конституції (найвища юридична сила) – усі нормативно-правові акти повинні відповідати Конституції України. Акт, який не відповідає Конституції, є неконституційним (він або скасовується, або приводиться у відповідність до неї);

2. Програмний характер – Конституція визначає перспективи розвитку держави і суспільства, основні цілі соціального прогресу, містить

основні принципи здійснення влади, є орієнтиром розвитку своєї правової системи держави;

3. Установчий характер – у Конституції України закріплюються найважливіші права, свободи та обов'язки громадян, система, принципи діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування;

4. Нормативність – Конституція України обов'язкова до виконання всіма суб'єктами права і є актом постійної і прямої дії;

5. Стабільність – підкреслює усталеність суспільних відносин і означає, що закріплені в ній принципові положення мають діяти протягом тривалого часу;

6. Здатність до стимулювання суспільних відносин – Конституція України містить положення, що стимулюють відповідних суб'єктів права до прийняття необхідних нормативних актів, реалізації владних повноважень;

7. Правонаступництво – Конституція зумовлює безперервність процесу історичного розвитку Української держави;

Конституція України встановлює основні засади державного та суспільного ладу, визначає Україну парламентсько-президентською республікою, унітарною, незалежною, правовою, соціальною, демократичною державою (стаття 1).

Конституція закріплює головні, принципові положення, які, діючи безпосередньо, у необхідних випадках розкриваються і конкретизуються в інших законодавчих актах, розвиваються в поточному законодавстві. Конституційні положення діють за принципом їх найвищої юридичної сили, що означає їх виконання усіма суб'єктами права в сфері правотворчості та правореалізації.

Світлана АФОНІНА,

начальник Чернівецького міського управління юстиції

КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ – ФУНДАМЕНТ ПОДАЛЬШОЇ РОЗБУДОВИ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ

На п'ятий рік після проголошення незалежності Верховною Радою була ухвалена Конституція України. Народні обранці працювали усю ніч з 27 на 28 червня - загалом безперервно 23 години. Обговорення і ухвалення конституції розтягнулося на всю ніч і тривало до ранку, тому ухвалення Конституції називають конституційною ніччю. Як би там не було, вранці 28 червня 1996 року Україна отримала Конституцію, за якою ми живемо й досі. Відповідно до Конституції, день прийняття Основного Закону - 28 червня - є державним святом - Днем Конституції України.

Як відомо, Конституція України - Основний закон України, що визначає її державний та суспільний лад, правову систему, проголошує й закріплює основні права та обов'язки громадян, окреслює компетенції й повноваження законодавчої, виконавчої та судової влади.

Прийняття Конституції було найважливішим кроком у забезпеченні прав людини і громадянина, сприяло подальшому підвищенню міжнародного авторитету України на світовій арені. Вона і є тим самим задокументованим договором про співіснування громадян і влади, суспільства і держави, про засоби взаємодії усіх цих чинників. Існує маса рецептів з історичного досвіду, як найбільш ефективно користуватися цим арсеналом юридичних або політичних засобів у житті держави, але кожна держава має пройти свій шлях пізнання.

Коротко розкажемо про основні моменти з історії. Як відомо, конституцію США схвалили й прийняли 1787 р., Франції та Польщі - 1791 р., у Російській імперії спроби створити конституцію були тільки в першій чверті XIX ст., але закінчилися трагічним повстанням декабристів у 1825 р.

Першим конституційним актом у світі стала Конституція Пилипа Орлика - договір гетьмана Війська Запорізького Пилипа Орлика зі старшиною та козацтвом Війська (від усієї старшини та козацтва конституцію Орлика підписав кошовий отаман Кость Гордієнко), який визначав права і обов'язки усіх членів Війська. «Вивід прав України», прийнятий на козацькій раді в Бендерах 7 травня 1710 року вперше розмежував владу на гілки: законодавчу, виконавчу і судову та встановлював відносини між ними.

Конституцію України одразу після її прийняття визнали уряди Швеції та Туреччини. Вона й сьогодні вражає своєю актуальністю й високим правовим рівнем. Учені й політики нині небезпідставно вважають, що вона, як державний акт республіканського спрямування, на 80 років випередила ідеї Французької революції. Українська Конституція стала реальною моделлю вільної, незалежної держави, яка б засновувалася на природному праві її громадян на свободу і самовизначення.

В Україні триста років тому було створено одну з перших у Європі конституцій, а ми три століття потому не мали свободи!..

Закони про тимчасовий державний устрій України - другий офіційний документ Української держави. Виконував роль тимчасової конституції правління за гетьмана Павла Скоропадського. Оприлюднений 29 квітня 1918 року, в день скинення ним Центральної Ради.

У грудні 1918 «Закони» були скасовані Директорією УНР.

Інші конституційні акти в Україні приймалися вже за часи радянської влади, яка встановлювалася на українських землях та хотіла юридично підтвердити свою прихильність до державної незалежності. 10 березня 1919 року прийнята перша Конституція Української Соціалістичної Радянської Республіки в основу якої було покладено Конституцію РРФСР.

Остаточна її редакція прийнята Всеу-

КПРС. Враховуючи це, а також статус квазі-держави, якою була Україна у той час, дані конституційні акти з великим застереженням можна віднести до групи основних законів держави.

Чинна Конституція України ухвалена 28 червня 1996 року на 5-й сесії Верховної Ради України 2-го скликання. То була знаменна подія новітньої історії української державності, яка по праву є епохальною віхою в еволюційному розвитку нашої держави, як суверенної, демократичної, правової, насамперед, соціально справедливої країни. Адже основа функціонування та розвитку кожної держави – це Конституція, де закріплені базові, непорушні принципи її існування. Було визначено, що найвищою цінністю є людина, її життя, честь, гідність, недоторканість і безпека.

Першим конституційним актом у світі стала Конституція Пилипа Орлика

українським Центральним Виконавчим Комітетом на засіданні 14 березня 1919 року. Цей основний закон, як і Конституція РРФСР, ґрунтувався на марксистсько-ленінському вченні про соціалістичну революцію та диктатуру пролетаріату. Тому він був більшою мірою політичним, ніж правовим документом.

Конституція 1929 року, як і перша Конституція УСРР, законодавчо закріпила принципи диктатури пролетаріату і республіку Рад як державну форму цієї диктатури.

25 січня 1937 року в Києві відкрився Надзвичайний XIV з'їзд Рад. На порядку денному з'їзду було лише одне питання - «Про проект Конституції». Після триденного обговорення проекту Конституції, в якому взяло участь майже 40 делегатів, 30 січня 1937 року нова Конституція була прийнята.

Четверту Конституцію УРСР було прийнято 20 квітня 1978 року позачерговою сесією Верховної Ради республіки.

Усі чотири Конституції Радянської України були документами політичними і розроблялися спершу в ідеологічних відділах ЦК

Для подолання гострої кризи 8 грудня 2004 року Верховна Рада ухвалила Закон України № 2222-IV «Про внесення змін до Конституції України» та (в пакеті до нього) про внесення змін до закону про вибори Президента (останні дозволили провести переголосування 2-го туру виборів Президента). Того ж дня Президент України Леонід Кучма підписав ці документи.

Закон на основі проекту Симоненка-Медведчука про зміни до Конституції (про політичну реформу) передбачав перехід від президентсько-парламентської до парламентсько-президентської форми правління, формування уряду коаліцією депутатських фракцій, подовження терміну повноважень Верховної Ради до 5 років. Закон набув чинності з 1 січня 2006 року.

Після приходу до влади Віктора Януковича і Партії Регіонів 1 жовтня 2010 року Конституційний Суд України визнав таким, що не відповідає Конституції України, Закон «Про внесення змін до Конституції України» від 8 грудня 2004 року №2222-IV у зв'язку з порушенням процедури його розгляду та

прийняття. Згідно з рішенням Конституційного Суду цей закон втратив чинність з дня ухвалення рішення. 30 вересня 2010 року Конституційний Суд України скасував дію конституційних реформ, що були прийняті в 2004 році.

Конституційний Суд України поновив чинність Конституції 1996 року та звернувся до органів державної влади з вимогою невідкладно привести українське законодавство у відповідність до Основного Закону в редакції від 28 червня 1996 року.

Відповідно до цього, 1 лютого 2011 року Верховна Рада України прийняла Закон України № 2952-VI «Про внесення змін до Конституції України щодо проведення чергових виборів народних депутатів України, Президента України, депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів», попередньо схвалений Верховною Радою України 19 листопада 2010 року. Закон набрав чинності 4 лютого 2011 року.

Діюча Конституція України - це єдиний, наділений найвищою юридичною силою нормативно-правовий акт, через який

український народ і українська держава виражають свою суверенну волю, утверджують основні принципи устрою суспільства і держави, основи правового статусу особи і громадянина, визначають систему і функції органів державної влади й органів місцевого самоврядування, механізми реалізації державно-владних повноважень і територіальний устрій держави.

Сучасна Конституція України - це не тільки підсумок процесів державотворення, це й своєрідний дороговказ подальшого вдосконалення нашої держави, наповнення її сформованих інститутів реальним змістом, перетворення їх на реальні чинники правового регулювання суспільних відносин в Україні. Слід зазначити, що прийняття Конституції стало результатом компромісу різноспрямованих політичних сил, тому її можна розглядати як запоруку майбутньої злагоди в нашому суспільстві, гарантію його розвитку на засадах забезпечення врівноваженості різних соціальних верств та політичних течій за умови неодмінного визнання непорушності політичного суверенітету нашої держави.

СТАТИСТИКА, ФАКТИ, ПОДІЇ

Законодавчі ініціативи щодо забезпечення діяльності державних службовців

23 травня 2011 року відбувся круглий стіл «Законодавчі ініціативи щодо забезпечення діяльності державних службовців». На заході обговорювався проект нового Закону України „Про державну службу”, метою якого є побудова в Україні професійної політично-нейтральної державної служби європейського зразка.

Захід було організовано кафедрою політології та державного управління Чернівецького національного університету імені Ю. Федьковича, Чернівецьким регіональним центром перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців та Головним управлінням державної служби в Чернівецькій області.

ліфікації державних службовців та Головним управлінням державної служби в Чернівецькій області.

Проект закону «Про державну службу» ґрунтується на новому, європейському, розумінні професійності державної служби, що полягає в об'єктивності, справедливості та неупередженості при підготовці політичних та прийнятті адміністративних рішень, незалежності професійної позиції державного службовця від впливу політичного чи приватного інтересів, відданості інтересам суспільства, лояльності до держави та її легітимного політичного керівництва. Однак, деякі учасники круглого столу висловили занепокоєння тим, що даний законопроект не супроводжується належним громадським обговоренням.

Микола ПОЄДИНОК,

Голова Державної інспекції сільського господарства

ПРАВИЛА ЦИВІЛІЗОВАНОГО РИНКУ

Над ними активно працює Державна інспекція сільського господарства. Положення про інспекцію тільки-но затвердили. Багато що фахівці вже встигли зробити, багато що ще треба зробити. Головне — прописати такі правила гри для всіх учасників аграрного процесу, аби всі були задоволені, ціни стабільні, полиці магазинів «ломалися» від продукції, а експорт приносить валюту до державної казни.

Власне аграрний ринок багато в чому залежить від Держсільгоспінспекції. Про нову структуру й основні права та обов'язки більш детально — голова інспекції Микола Поєдинок.

- Миколо Сергійовичу, Ви очолюєте структуру, яку створили на базі Держконтрольсільгосппроду. Створювали Державну інспекцію сільського господарства довго, були різні варіанти назв, функцій і так далі. У чому ж полягають суттєві відмінності з попередньою структурою? Які основні функції Держсільгоспінспекції?

- Насамперед, що відрізняє нинішню структуру від попередньої? Указом Президента від 9 грудня 2010 року № 1085 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» затверджено схему організації та взаємодії центральних органів виконавчої влади до якої, як центральний орган виконавчої влади, увійшла Державна інспекція сільського господарства України. Діяльність інспекції спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра аграрної політики та продовольства України.

Основною функцією інспекції є забезпечення державного контролю в агропромисловому комплексі. Тобто сфера діяльності новоствореного органу виконавчої влади розширена, розширені повноваження, функції, права та обов'язки. Крім усього іншого, на нас покладена реалізація державної політики у сферах здійснення державного нагляду в агропромисловому комплексі, звісно що в межах передбачених чинним

законодавством, а також внесення на розгляд Міністра пропозицій щодо формування державної політики у зазначеній галузі.

- Чи сформована структура інспекції: є центральний апарат, є обласні інспекції чи якийсь інший принцип?

- Так, структура буде саме такою: центральний апарат, обласні інспекції та районні. Вважаю, що це рішення оптимальне сьогодні.

До речі, Президент України 13 квітня своїм указом № 459, затвердив Положення про інспекцію.

- Хто є працівниками інспекції? Це люди з освітою аграрною чи економічною, чи це не має значення?

- Формування структури як центрального апарату, так і на рівні області чи району відбуватиметься виключно за принципом професійних якостей, рівня освіти тощо. Інспектор, наприклад, із зерна не може бути одночасно інспектором із виноматеріалів. Або, скажімо, випускнику педагогічного навчального закладу складно бути інспектором із земельних ресурсів. Працівник інспекції не може бути універсальним солдатом. Це моя особиста позиція, і тут я буду підходити жорстко, в першу чергу, враховуючи фаховість, спеціалізацію та професійну підготовку працівників.

Думаю, що структура з формування сис-

теми контролю, яку ми запропонували, є оптимальною. Наша мета — упорядкувати систему контролю та нагляду в певних галузях агропромислового комплексу. У чому суть наших пропозицій? На рівні країни буде створено науково-дослідницький центр експертизи сільськогосподарської продукції. На обласному рівні ми плануємо обов'язково створити лабораторії або центри сертифікації.

Щодо районів, то тут ще відбувається процес формування служб. Ми внесли пропозиції, але поки що зарано говорити про саму їх структуру та кількість працівників. Але думаю, в основній частині районів обов'язково будуть лабораторії, а десь будуть і міжрайонні лабораторії.

Крім того, враховуватиметься специфіка регіону та його галузеве спрямування. Це одні із головних факторів які будуть враховуватися при формуванні регіональних пред-

ставництв Держсіль-

госпінспекції. Як приклад, можемо навести південь нашої держави та

Закарпаття, які є лі-

дерами з виробництва лікоро-

горілчаної продукції. З врахуванням цього тут обов'язково будуть виноробні лабораторії. Сенсу ставити їх, наприклад, у Вінницькій та Волинській областях немає ніякого. Там і інспектора, скоріше за все, такого не буде. Загалом інспекторат також формуватиметься залежно від регіонального розподілу ринків сільгосппродукції.

- У світі існують структури, аналогічні нашій інспекції?

- Так, світ працює за такими ж принципами. Єдине, в чому існує відмінність, це те що лабораторний контроль організований у них по-іншому. Адже у світі діє вища міра відповідальності з боку виробника за якість виробленої ним продукції. У нас, на жаль, такого поки що немає, але нам неодмінно потрібно поступово виходити на світовий рівень, тобто запроваджувати більшу відповідальність з боку виробника. Скажу навіть більше, що з вирішенням цього питання з часом зникне необхідність утримувати величезний апарат чиновників, переформатувавши згодом комплексний контроль на вибірковий.

Але, наголошую, спочатку потрібно сформува-ти цивілізований ринок, культуру виробництва та систему контролю, забезпечивши населення нашої держави безпечною і якісною сільськогосподарською продукцією.

Час нині такий, що зобов'язує мати державну структуру для впорядкування ринку продовольства. А завдяки чітким діям Міністерства аграрної політики та продовольства щодо формування аграрного ринку, продукція сільськогосподарства найближчим часом буде безпечною та якісною.

- Який сегмент агропромислового ринку найбільш проблемний: вино, цукор, м'ясо, молоко? Адже наскільки я зрозуміла, ви контролюєте і виробництво, і переробку.

- Ми відповідаємо за контроль над продукцією до моменту її упаковки. Не враховуючи виробництво м'яса та молока, бо там існує своя специфіка.

Щодо проблемних сегментів, то звісно сьогодні вони є так чи інакше. І у використанні земель, і у дотриманні

сівозмін, і у виробництві продукції рослинного походження.

Можемо сказати, що результати аналізів продукції овочівництва свідчать про низький рівень контролю в цій сфері, що ми і повинні виправити. За деякими позиціями імпорт перевищує внутрішнє виробництво, особливо там, де ми можемо виробляти достатньо. Тому питання формування державної політики в сфері контролю за якістю та безпекою сільськогосподарської продукції, визначені як пріоритетні міністром аграрної політики та продовольства М. Присяжнюком в діяльності Держсільгоспінспекції.

- А як можна подолати проблему дефіциту продовольства?

- Ця проблема лікується просто. Раніше, за часів СРСР, була дуже хороша система – планування виробництва. Нині Урядом та зокрема, Мінагропродом формується подібна система як пріоритетна.

Якщо спланувати заздалегідь виробництво, то можна тримати на контролі сегменти, де є «прогалини», відповідно, можна спланувати

Наша мета — упорядкувати систему контролю та нагляду в певних галузях агропромислового комплексу.

У всьому світі працює система компенсуючої або стимулюючої підтримки з боку держави.

імпорт та експорт зазначеної продукції. Пропорційне співвідношення між попитом та пропозицією також може бути за рахунок внутрішнього виробництва. Врешті-решт це збалансує ринок, а також вирішить питання ажіотажних сплесків попиту та ціни на ринку України.

- До речі, державне планування передбачає фінансування виробництва?

Звісно, так. І ми в цьому не є першопрхідцями. У всьому світі працює система компенсуючої або стимулюючої підтримки з боку держави. У нас, наприклад зараз розглядається можливість компенсації вартості закупівлі сільськогосподарської техніки, будівництва овочесховищ, молочних ферм та іншого.

Тож можна сказати, що Україна не є винятком в цьому. Згадайте: дотування на один гектар при вирощуванні зернових. Як свідчать статистичні дані за останні три роки, як тільки з'явилися дотації в цій сфері, розпочалося інтенсивне виробництво зернових.

- Добре, але так виходить, що наша проблема не у виробництві. Проблеми починаються на рівні ланцюжка — від поля до полиці магазину. Візьмемо ринок зерна. З обсягами виробництва більш-менш зрозуміло, але там, де починається торгівля, виникають нюанси. Трейдери говорять одне, держава — інше. Свого часу існувала система хлібозаготівель. Потім стартувала приватизація, частина елеваторів перейшла в приватні руки. Почалося будівництво нових елеваторів, але така особливість, що обладнання на нових елеваторах встановлене на умовах оренди. Словом, крім «маржі з тонни» трейдера нічого не тримає.

- Це було породження часу. Всі знають, хто такі трейдери. Саме вони, маючи великі капітали, організували систему перепродажу товару. Ні для кого не секрет, що цей бізнес — один із найбільш прибуткових. Всі чудово розуміють, що найбільш комфортне життя в того, хто торгує.

Виробник перебуває на найнижчій сходин-

ці і вимушений підлаштовуватися під потребу ринку. Адже продукцію треба кудись подіти.

Але я сподіваюся, що найближчим часом за участі державного оператора ситуація на ринку змінюватиметься. До того ж всі ці питання на постійному жорсткому контролі Мінагропроду.

На мою думку, є правильним рішення держави щодо надання агровиробнику за системою форвардів коштів через Аграрний фонд. Саме цей механізм дозволяє сільгоспідприємству отримати фінансовий ресурс для забезпечення діяльності. З іншого боку, це гарантія того, що продукція буде куплена за ринковою ціною.

Держава сильна тоді, коли є вагомим учасником на ринку. Державний оператор однозначно має бути в тому числі як і співвиконавець міжурядових угод. Пам'ятаю, весь час лунали ствердження на різних рівнях, що існування держоператора дуже важливе і потрібне. В результаті чого була створена компанія ДАК «Хліб України», але, на жаль, через ряд певних обставин вона не змогла бути держоператором. Сьогодні ж ми маємо Аграрний фонд, є Державна продовольчо-зернова корпорація. Я переконаний, що за ними майбутнє. Вважаю, що в майбутньому Аграрний фонд стане навіть для виробника сільськогосподарської продукції опорою на ринку зерна.

- Але задайте: «Хліб України» свого часу віддала аграріям добрива, паливо, однак зерно держава не отримала.

- Відповідь. Це був період реформ в АПК. Не було власника землі, не було розпаювання. Все було навкруги колгоспне і нічиє. Але, відбувся процес приватизації і ситуація зовсім змінилася.

Тепер існують механізми страхування, якими користується увесь цивілізований світ і наша держава. Крім того, вже є певні напрацювання, і найголовніше - досвід роботи в галузі у спеціалістів, які цим займаються.

Звичайно, можуть з'явитися «охочі», але тут вже контролює ситуацію держоператор, ана-

Держава сильна тоді, коли є вагомим учасником на ринку

лізуючи, кому і на яких умовах давати ресурси, крім того вимагати гарантії. Адже мова йде про державні кошти.

Тому, я думаю врахувавши попередній досвід, з боку Мінагропроду робиться все для не повторення тих самих помилок, що і кілька років тому з ДАК «Хліб України».

- Крім ринку зерна, які ринки, на Ваш погляд, вимагають активної присутності держави?

- Думаю, що досить складно знайти достатньо фінансових ресурсів, аби в кожному сегменті аграрного комплексу забезпечити обов'язкову участь держоператора.

Оператор на ринку зерна потрібен саме тому, що Україна є одним із основних виробників зернових в світі. Крім того, Урядом розширено перелік об'єктів цінового регулювання, що свідчить про участь держави в формуванні необхідної кількості продукції, в стабілізації та безпеці внутрішнього ринку.

- Добре, моделюємо ситуацію. Є рекомендації чи система планування, що передбачає виробництво 50 млн тонн зерна. Аграрії виробили 70 млн тонн. Що далі?

- Не думаю, що Україні загрожує перевищення виробництва. Зверніть увагу, що все частіше з'являється інформація про те, що в світі існує брак якісної продовольчої продукції. Тому, якщо виробництво буде вищим за наші внутрішні потреби, то це дуже добре.

Крім того, світовий ринок споживання продовольства демонструє тенденцію до зростання протягом останніх років. Зверніть увагу на демографічний розвиток таких держав як Індія, Китай, африканських країн, що в свою чергу потребує перебудови системи життя, системи харчування. Крім традиційного рису, вони почали споживати хліб, їм стала цікава наша пшениця та продукція з неї.

Наше завдання як органу, який організовує та здійснює державний контроль в агропромисловому комплексі — проводити постійний моніторинг кількості, забезпечити з боку держави населення України якісною та безпечною продукцією. Одним із основних напрямків контролю є насіння та матеріал для садів, сільськогосподарські культури, що вирощуються в Україні, а також якість та контроль за використанням прав

на інтелектуальну власність.

Функції, до речі, насінневої інспекції, також передані Держсільгоспінспекції. А це, як розумієте, контроль виробництва, і насінневих господарств, і технологій.

Останнім часом, через низький рівень фінансового забезпечення, аграрії сіють не завжди насіння високої репродукції, тому і урожаї демонструють не найкращі якісні та кількісні показники. Тобто, одне і те ж поле може дати пшеницю різної якості та класу. Крім того, не завжди і технологічний процес додержується. Десь не досягли, десь недосипали, десь недозбирали.

Сподіваюся, що за допомогою спеціалістів інспекції ситуація зміниться найближчим часом, аграрії будуть дотримуватися агротехнологічних вимог, виробляючи продукцію належної якості.

- Наскільки розумію, то функції попередньої інспекції, тобто контроль за ринком зерна, теж входять до сфери вашої компетенції?

- Так. Контроль та моніторинг кількості і якості зерна, продуктів переробки на сьогодні теж входять до сфери діяльності та компетенції Держсільгоспінспекції.

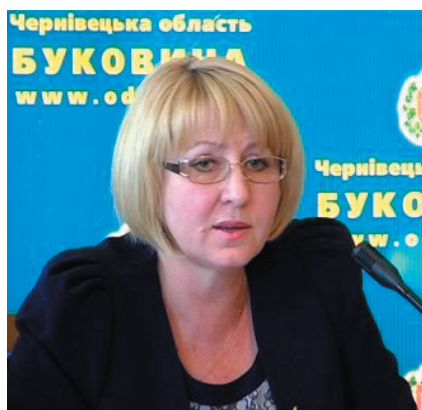
- Чи оптимальна система сертифікованих складів для зерна? Що треба змінювати?

- На даний час ми маємо сертифіковані зернові склади ємністю 30 млн. тонн. Крім того, є ще несертифіковані потужності. Якщо сказати в загальному, то ця цифра складе 55 млн. тонн.

Зважаючи на зростання виробництва і той факт, що основна маса потужностей зі зберігання зернових створювалася ще за радянських часів, підприємства вимагають модернізації. Тих, хто оновив потужності, мало. А якщо бути точним, то мова йде про 5–8% від усього ринку.

Паралельно є необхідність впровадження нових технологій. Часто оптимальніше будувати нове, оскільки всі старі підприємства дуже енергоємні, а в теперішніх умовах необхідно зменшувати енерговитрати. Собівартість зберігання зерна на старих елеваторах дуже висока. І технологічно вони відстають. До речі, Мінагропродом розроблена спеціальна програма, яка передбачає державну підтримку будівництва зерносклади, елеваторів, складів нових потужностей.

Продовження у №3 2011 року

Юлія ЯКІВЧЕК,

начальник служби у справах дітей

ПРО СТАН ЗАХИСТУ ПРАВ ДІТЕЙ-СИРИТ ТА ДІТЕЙ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ У СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИНАХ

На виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.04.2011 330-р „Про затвердження плану заходів з виконання у 2011 році Загальнодержавної програми “Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини” на період до 2016 року” службою у справах дітей здійснено аналіз стану захисту прав та законних інтересів дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування та дітей, що перебувають у складних життєвих обставинах.

За результатами аналізу встановлено, що в Чернівецькій області нараховується 185597 дітей, з них 1283 - діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, 858 – діти, що опинились у складних життєвих обставинах. Із загальної кількості дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування 30 перебувають на утриманні та вихованні в будинку дитини, 31 – дитячому будинку, 14 - будинках-інтернатах для дітей-інвалідів, 76 – школі-інтернаті для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківської опіки, що загалом становить 13,7 % від загальної кількості дітей цієї категорії, 817 дітей перебувають під опікою та піклуванням, 196 виховуються у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях. Загалом сімейними формами виховання охоплено 79 % від загальної кількості дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Окрім того, протягом 2010 року в області усиновлено 35 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, за 4 місяці

У Чернівецькій області нараховується 185597 дітей, з них 1283 - діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, 858 – діти, що опинились у складних життєвих обставинах.

2011 року – 13 дітей. Загалом у сім'ях усиновлювачів на території Чернівецької області проживає більше 300 дітей. Слід відзначити, що протягом 2009-2011 років в області не було випадків скасування усиновлення, позбавлення усиновлювачів батьківських прав.

Обласною державною адміністрацією взято під особливий контроль питання створення належних умов проживання та навчання, соціального захисту і матеріального забезпечення цієї категорії дітей. За ініціативи служби у справах дітей облдержадміністрації першим заступником голови облдержадміністрації дано доручення від 31.03.2011 № 70-Г „Про проведення обстежень умов функціонування прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу”. З метою здійснення обстежень у районах області, містах Ново-дністровськ та Чернівці утворено міжвідомчі комісії, затверджено графіки виїздів комісій.

Завдяки здійсненню комплексної соціальної роботи та соціальної підтримки молодим матерям, які перебувають у складних життєвих обставинах та мають намір відмовитися від дитини, щороку зменшується кількість дітей, яких батьки залишили в пологових будинках. Так, у 2009 році в пологових будинках залишено 5 дітей, у 2010 – 3, протягом I кварталу 2011 року таких випадків не було.

Основною формою роботи з неповноліт-

Впродовж I кварталу 2011 року було виявлено 34 випадки порушення правил торгівлі спиртними напоями та тютюновими виробами

німи, схильними до скоєння правопорушень та злочинів є проведення профілактичних рейдів з дотримання правопорядку у місцях дозвілля молоді (дискотеки, ігрові зали тощо). В ході проведених профілактичних операцій обстежуються кафе, бари, ресторани, вокзали, ринки, інші місця перебування неповнолітніх та молоді, здійснюється також обстеження неблагополучних сімей, в яких проживають неповнолітні діти. З цією метою в містах Чернівці та Новодністровськ, районах області сформовані та працюють рейдові групи з числа працівників правоохоронних органів, служб у справах дітей, відділів у справах сім'ї та молоді, освіти, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, санітарно-епідеміологічної служби. Упродовж I кварталу 2011 року проведено 108 профілактичних рейдів щодо виявлення підлітків-правопорушників та дорослих осіб, які втягують неповнолітніх у злочинну діяльність та скоєння правопорушень. За результатами проведених рейдів виявлено 134 неповнолітніх. З їх числа 27 – вживали спиртні напої, 14 дітей вилучено із неблагополучних сімей, 24 – з комп'ютерних клубів, 40 - з розважальних закладів.

Спільно з кримінальною міліцією у справах дітей службами у справах дітей проводилася певна робота, направлена на зменшення криміногенного впливу на дітей, притягнення до кримінальної відповідальності дорослих осіб, які втягують неповнолітніх до злочинної діяльності. Зокрема, впродовж I кварталу 2011 року було виявлено 34 випадки порушення правил торгівлі спиртними напоями та тютюновими виробами, службами у справах дітей попереджено 7 посадових осіб, ініційовано притягнення до відповідальності 30 посадових осіб.

З метою соціальної реабілітації дітей, які

потрапили у складні життєві обставини, в області діє 1 притулок для дітей на 35 місць, в якому протягом 2010 року отримали соціальну допомогу 149 дітей.

Крім того, в місті Чернівці створено 4 соціальні квартири, в яких на даний момент проживає 31 особа. За ініціативи служби у справах дітей облдержадміністрації дано доручення голови облдержадміністрації від 11.01.2011 № 3-П „Про забезпечення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа соціальним житлом”. На виконання цього доручення райдержадміністраціями, Чернівецькою та Новодністровською міськими радами проведено інвентаризацію споруд області на предмет їх можливої реконструкції під спеціальні гуртожитки для проживання в них осіб з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. За результатами інвентаризації виявлено 2 споруди в Заставнівському районі, 3 - на території Кельменецького району, 1 – Путильського району.

З метою забезпечення житлових і майнових прав дітей органами опіки та піклування протягом I кварталу 2011 року розглянуто 200 заяв та звернень щодо житлових і майнових прав дітей. Виявлено 32 випадки порушення житлових і майнових прав дітей, в усіх випадках права дітей відновлено.

До вирішення проблем безпритульності і бездоглядності, правопорушень у дитячому середовищі залучаються молодіжні, благодійні організації та фонди.

В засобах масової інформації постійно висвітлюються теми захисту прав та законних інтересів дітей. Зокрема ці питання постійно висвітлюються на місцевих телевізійних та радіоканалах, газетах «Молодий буковинець», «Версії», «Свобода слова», «Час», районних газетах тощо.

У Чернівцях створено 4 соціальні квартири, в яких на даний момент проживає 31 особа.

Олена ПОЛІЩУК,

начальник відділу спеціальних пенсій Головного управління Пенсійного фонду України в Чернівецькій області

ПЕНСІЇ ЧОРНОБИЛЬЦЯМ: ПРИЗНАЧЕННЯ ПОТЕРПІЛИМ І ЛІКВІДАТОРАМ

Виплати одержують усі, хто зазнав впливу радіоактивного опромінення. Призначення та виплата пенсій чорнобильцям проводиться відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», а також Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи».

Постраждалими вважаються учасники ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та потерпілі громадяни та діти, які зазнали впливу радіоактивного опромінення внаслідок аварії.

Особи, які мають право на дострокову пенсію

• Учасники ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС мають право на знижку пенсійного віку від 5 до 10 років в залежності від періоду роботи на території зони відчуження, а саме:

- на 10 років – у разі, якщо вони працювали у зазначеній зоні з моменту аварії до 1 липня 1986 року незалежно від кількості робочих днів, а від 1 липня 1986 року по 31 грудня 1986 року – не менше 5 календарних днів;

- на 8 років – у 1987 році не менше 14 календарних днів;

- на 5 років – від 1 липня 1986 року по 31 грудня 1986 року від 1 до 5 календарних днів, у 1987 році – від 10 до 14 календарних днів, у 1988 році – не менше 30 календарних днів, на діючих пунктах санітарної обробки населення і дезактивації техніки або їх будівництві – не менше 14 календарних днів у 1986 році;

• евакуйовані з 10-кілометрової зони відчуження у 1986 році мають право на знижку пенсійного віку на 10 років, а з інших територій зони відчуження у 1986 році

– на 8;

• особи, які постійно проживали або постійно проживають чи постійно працювали або постійно працюють у зоні безумовного (обов'язкового) відселення за умови, що вони станом на 1 січня 1993 року прожили або відпрацювали у цій зоні не менше 2 років, мають право на знижку пенсійного віку на 4 роки* та додатково на 1 рік за кожний рік проживання (роботи), але не більше 9 років;

• особам, які постійно проживали або постійно проживають, чи постійно працювали або постійно працюють у зоні гарантованого добровільного відселення за умови, що вони станом на 1 січня 1993 року прожили або відпрацювали у цій зоні не менше 3 років, пенсійний вік знижується на 3 роки* та додатково на 1 рік за 2 роки проживання (роботи), але не більше 6 років;

• особам, які постійно проживали або постійно проживають, чи постійно працювали або постійно працюють у зоні посиленого радіологічного контролю за умови, що вони станом на 1 січня 1993 року прожили або відпрацювали у цій зоні не менше 4 років, пенсійний вік знижується на 2 роки* та додатково на 1 рік за 3 роки проживання (роботи), але не більше 5 років;

• особам, які працювали з моменту аварії до 1 липня 1986 року не менше 14 календарних днів або не менше 3 місяців протягом

1986-1987 років за межами зони відчуження на роботах з особливо шкідливими умовами праці (за радіаційним фактором), пов'язаними з ліквідацією наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, що виконувалися за урядовими завданнями, пенсійний вік знижується на 2 роки.

Початкову величину зниження пенсійного віку (*) встановлюють лише особам, які постійно проживали або постійно працювали у зазначених зонах з моменту аварії по 31 липня 1986 року незалежно від часу проживання або роботи в цей період.

Учасникам ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, які відпрацювали на підземних роботах, на роботах з особливо шкідливими і особливо важкими умовами

праці за списком №1 виробництв, робіт, професій, посад і показників, затверджуваним у встановленому порядку (чоловіки – 10 років і більше, жінки – 7 років 6 місяців і більше), вік виходу на пенсію зменшується додатково на три роки, а тим, що відпрацювали на інших роботах зі шкідливими і важкими умовами праці за списком №2 виробництв, робіт, професій, посад і показників, затверджуваним у встановленому порядку (чоловіки – 12 років 6 місяців і більше, жінки – 10 років і більше) вік виходу на пенсію зменшується додатково на один рік.

Потерпілим від Чорнобильської катастрофи за аналогічних обставин вік виходу на пенсію зменшується додатково на два роки та на один рік відповідно.

Пенсійний вік за бажанням особи може бути знижено тільки за однією підставою, передбаченою статтею 55 Закону «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», якщо не обумовлено інше.

Під час визначення права на пенсію осіб, потерпілих внаслідок Чорнобильської катастрофи, необхідно виходити з того, що для застосування початкової величини зниження пенсійного віку обов'язковою умовою є проживання чи робота на забрудненій території у період від 26 квітня по 31 липня 1986 року незалежно від тривалості періоду, а також те, що станом на 1 січня 1993 року особа повинна прожити (відпрацювати) певний період, який відповідає цій зоні радіоактивного забруднення. Пенсії за віком із наданням знижки пенсійного віку призначаються чорнобильцям за наявності не менше 5 років страхового стажу.

СТАТИСТИКА, ФАКТИ, ПОДІЇ

Фінансування червневих пенсій завершено в повному розмірі

Органами Пенсійного фонду в Чернівецькій області в повному обсязі профінансовано виплату пенсій у всіх районах краю. Загалом чисельність пенсіонерів, яким профінансовано пенсії у червні, становить 239,4 тисяч осіб. З них 231,4 тисяч осіб – громадяни, які отримують трудові пенсії, та 8 тисяч осіб – військовослужбовці силових структур. Таким чином, Пенсійним фондом

України забезпечено 100% фінансування пенсій за червень, повідомили в Головному управлінні Пенсійного фонду України в Чернівецькій області.

Прес-служба ОДА

Світлана ШАРАГОВА,

начальник навчально-організаційного відділу Чернівецького регіонального Центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ та організацій

Е-УРЯДУВАННЯ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

Українська держава має перспективи розвитку е-урядування і повно-масштабного впровадження технологій електронної взаємодії між органами влади, владою і бізнесом, владою і громадянами, про що свідчить використання цих технологій в окремих відомствах, регіонах, органах виконавчої влади та місцевого самоврядування, зацікавленість у цьому процесі бізнесу і громадськості, зростаюча кількість теоретичних досліджень і практичних розробок у сфері розвитку інформаційного суспільства і, зокрема, е-урядування.

Але представники вищих органів державної влади поки що не сприймають проблему розвитку е-урядування в контексті трансформування і розвитку країни в цілому. Саме тому впровадження е-урядування не визнане одним із пріоритетних напрямів розвитку України, а це, в свою чергу, зумовило відсутність Стратегії розвитку е-урядування, державної програми, націленої на впровадження технологій е-урядування, безсистемне розпорошення ресурсів держави і суспільства на вирішення проблем у цій сфері.

До того ж, ще однією суттєвою проблемою є те, що не всі державні службовці чітко уявляють собі різницю між сутністю і технологіями е-урядування та системою «е-уряд», яка забезпечує реалізацію лише однієї складової е-урядування - «уряд для

уряду» в той час, як складові «уряд для бізнесу» і «уряд для громадян» залишається поза їхньою увагою.

На сьогодні в Україні сформовано основи нормативно-законодавчого забезпечення суспільних відносин у сфері е-урядування. Однак, враховуючи, що останнім часом затверджено сукупність концептуальних нормативно-правових актів щодо основ розвитку інформаційного суспільства, завдань гармонізації національного права з європейськими стандартами та практикою публічного адміністрування, підвищується актуальність вдосконалення нормативно-правової бази е-урядування.

Але в країні ще не розпочато створення єдиної системи е-урядування, яка б в організаційно-технологічних аспектах, будувалась на комплексних уніфікованих рішеннях. До того ж є проблеми інфраструктурного плану: комп'ютерної техніки не

Не всі державні службовці розуміють, що таке адміністративні послуги, які надаються в електронному вигляді; багато службовців не володіють навичками роботи з комп'ютером.

Необхідно розробити і впровадити систему мотивації і заохочення службовців щодо навчання з ІТ та технологій е-урядування

вистачає в районних органах виконавчої влади, в районних селищних і міських органах місцевого самоврядування, кількості робочих місць, підключених до Інтернет, мала за для того, щоб забезпечувати через Інтернет як зовнішній документообіг, так і послуги бізнесу та громадянам.

Більшість веб-сайтів органів виконавчої влади і місцевого самоврядування знаходяться на першому, а деякі на другому етапі розвитку із п'яти бажаних і визначених в Європі. Заходи щодо забезпечення двосторонньої взаємодії, а тим більше здійснення трансакцій в електронному вигляді, в Україні майже не розпочалися.

Крім того, багато органів районного (і нижче) рівня взагалі не мають своїх веб-сайтів.

Ті елементи і окремі технології е-урядування, які впроваджуються окремими структурами, носять вибірковий неуніфікований в архітектурному плані характер, що викликає проблеми щодо сумісності цих елементів між собою.

Стан справ щодо передумов, практики і потреб впровадження ІКТ, зокрема, технологій е-урядування у практичну діяльність службовців відрізняється в різних регіонах і на різних рівнях органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, що свідчить про цифрову нерівність не тільки серед населення, а й на рівні управління державою.

Дуже важливою складовою впровадження технологій е-урядування в діяльність публічної адміністрації є рівень підготовки службовців, їх мотивація щодо використання цих технологій. Не всі державні службовці розуміють, що таке адміністративні послуги, які надаються в електронному ви-

гляді; багато службовців не володіють навичками роботи з комп'ютером.

Підвищувати рівень готовності до широкого використання технологій е-урядування необхідно не тільки серед державних службовців і посадових осіб, а й серед представників бізнесу, громадських організацій і громадян, включаючи викладачів, школярів і студентів. Для цього, в першу чергу, необхідно постійно підвищувати рівень комп'ютерної грамотності широких верств населення, надавати громадянам вільний доступ до Інтернету, суттєво збільшивши кількість центрів колективного електронного обслуговування, надавати консультативні послуги представникам бізнесу, громадських організацій і громадянам щодо електронних адміністративних послуг, користування в майбутньому системою «Електронні вибори» тощо.

Аналіз міжнародного досвіду, української практики впровадження технологій е-урядування показали, що однією з причин гальмування процесу розвитку е-урядування в Україні є недосконалість координування усіх його складових (дослідницько-експертної, організаційної, технологічної, навчальної, консультативної і просвітницької), тобто відсутність такої установи (центру), яка б за дорученням уповноваженого органу влади, за участі науковців, експертів і фахівців-практиків забезпечувала науково-методичне супроводження розроблення концептуальних засад, національних програм та проектів, уніфікованих технологічних рішень, підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб із впровадження технологій е-урядування.

На основі результатів проведених до-

Підвищувати рівень готовності до широкого використання технологій е-урядування необхідно не тільки серед державних службовців і посадових осіб, а й серед представників бізнесу, громадських організацій і громадян, включаючи викладачів, школярів і студентів.

сліджень можна сформулювати рекомендації щодо здійснення необхідних кроків для ефективного впровадження технологій е-урядування в Україні:

1. Розробити і прийняти на вищому державному рівні Стратегію розвитку е-урядування в Україні, спрямовану на подальше реформування публічної адміністрації, забезпечення прозорості і відкритості влади, досягнення європейських стандартів якості електронних адміністративних послуг для бізнесу і громадян, сприяння розвитку електронної демократії - надання їм можливості контролювати владу і впливати на прийняття рішень як органами виконавчої влади, так і органами місцевого самоврядування;

2. Завершити формування нормативно-правового поля для використання технологій е-урядування в Україні і забезпечити виконання прийнятих правових норм:

- розробити та затвердити Закони України «Про доступ до публічної інформації» (на момент друку статті закон вже прийнято), «Про захист персональних даних», «Про електронну комерцію», «Про електронні платіжні системи», «Про електронні біржі», «Про електронні державні закупівлі», «Про електронні вибори» та інші;

- розробити і внести зміни до Законів України: «Про електронний цифровий підпис», «Про електронний документ та електронний документообіг», «Про звернення громадян», «Про інформацію», «Про засоби масової інформації» та інших, спрямованих на застосування технологій е-урядування;

3. Забезпечити проведення наукових досліджень із залученням провідних державних службовців, науковців та фахівців до обміну досвідом з країнами, що досягли значних успіхів у впровадженні і розвитку е-урядування, до організації і участі в міжнародних конференціях, круглих столах і семінарах.

4. Впроваджувати (адаптувати) нові і розвивати існуючі технології е-урядування в рамках трьох основних складових.

5. Суттєво удосконалити систему підвищення кваліфікації державних службовців органів виконавчої влади та посадових

осіб органів місцевого самоврядування:

- Активізувати підвищення кваліфікації службовців щодо застосування ІТ в державному управлінні, забезпечивши навчання державних службовців органів всіх рівнів за курсами «Комп'ютерна компетентність», «Електронне урядування», «Електронний уряд» тощо;

- Розробити відповідні навчальні програми, курси і методики навчання за різними формами (очна, дистанційна, дистанційно-очна) з урахуванням особливостей різних цільових груп;

- Розробити і впровадити систему мотивації і заохочення службовців щодо навчання з ІТ та технологій е-урядування (підвищення за категорією посади/рангом за наявності сертифікатів, матеріальне і моральне заохочення).

6. Розробити і впровадити систему моніторингу стану впровадження і ефективності використання технологій е-урядування в органах виконавчої влади і місцевого самоврядування всіх рівнів і в усіх регіонах. Щорічно оприлюднювати результати моніторингу в засобах масової інформації, під час круглих столів, семінарів і конференцій.

7. Забезпечити розширення доступу громадян до публічних електронних послуг шляхом популяризації і розповсюдження інформації серед широких верств населення про сутність технологій е-урядування і переваги їх використання у повсякденному житті та підвищення комп'ютерної грамотності усіх верств населення;

8. Створити провідну державну установу (центр), яка забезпечуватиме координаційно-організаційну, дослідницько-експертну, технологічну, навчально-методичну, консультативну, просвітницьку підтримку органам виконавчої влади та місцевого самоврядування, бізнесу, громадським організаціям і громадянам із впровадження та застосування технологій е-урядування. До діяльності центру залучати науковців, експертів і фахівців-практиків у сфері управління, інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема, е-урядування.

День Європи у Глибоцькому районі був цікавим та яскравим

День Європи у Глибоці святкували з розмахом. Духовий оркестр з села Турятка надавав офіційності святу.

У кабінеті голови райдержадміністрації за участю керівника району Миколи Загарюка, Валерія Ротаря, селищного голови Костянтина Горячко, першого заступника голови облдержадміністрації Георгія Галиця, представників Сторожинецької делегації – керівника апарату Сторожинецької РДА Сергія Мінтенко та заступника голови Сторожинецької районної ради Івана Іліка, представників делегації з Ботошанського повіту (Румунія) – виконавчого директора управління культури та національної спадщини Денуца Хуцу та секретаря комуни Киндешть Ботошанського повіту Николае Джуранюка, з м.Сірет – віце-примара Сіретської міської ради Крістіана Мокрія відбулася протокольна зустріч з нагоди відзначення Дня Європи.

Обговорювалися перспективи міжнародної співпраці. Крім цього, директор Опришенської ЗОШ Микола Боднарюк розповів присутнім про транскордонну співпрацю в напрямку збереження навколишнього середовища, та про обмін досвідом між вчителями та учнями, а директор Глибоцького центру туризму, краєзнавства, спорту та екскурсій Анатолій Дудка продемонстрував відеофільм «Глибока архітектурна».

На центральному майдані селища для глибочан, гостей та запрошених було проведено святкову програму «На хвилях Сірету». Всіх присутніх привітали зі святом Микола Загарюк та Валерій Ротар, а також гості – представники делегацій.

За словами Миколи Георгійовича, метою проведення цих заходів є зміцнення

добросусідських стосунків, донесення до мешканців Глибоччини основних ідей та цінностей європейського співтовариства, подальший розвиток культурних зв'язків, адже наш район є прикордонним і межує з Румунією, яка є членом Європейського Союзу. Водночас, за його словами, наш регіон зв'язують тісні економічні, наукові та культурні контакти з багатьма країнами Європейського Союзу.

По завершенню урочистостей для присутніх було проведено святкову концертну програму за участю танцювальних, вокальних та хореографічних колективів з сіл, що розташовані на берегах річки Сірет, а саме: колективи Сторожинецького та Глибоцького районів, митці з Румунії.

Також, протягом дня, відбулися змагання з гандболу, вуличного баскетболу та настільного тенісу, а юні глибочани демонстрували свої навички в екстремальному велоспорті.

Окрім цього, проводилися виставки робіт гуртківців БТДЮ, професійно-технічного ліцею, художньої школи, ПП «Лагуна» та фотовиставка Глибоцького центру туризму, краєзнавства, спорту та екскурсій.

Кожна сільська рада була представлена роботами своїх місцевих народних умільців та майстринь.

А починаючи від 20.00 год. для всіх присутніх відбулися народні гуляння.

Глибоцька РДА

Людмила ТКАЧУК,

головний спеціаліст управління зовнішніх зносин та зовнішньоекономічної діяльності обласної державної адміністрації

ДЕНЬ ЄВРОПИ – СВЯТО ЄВРОПЕЙЦІВ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ

День Європи є символом, який ідентифікує політичну єдність Європейського Союзу та святом, що зближує всі європейські народи.

Нагадаю, що саме Декларація Роберта Шумана стала першим кроком на шляху до об'єднання Європи, заклала ідеологічні підвалини ЄС, який сьогодні нараховує 27 держав.

У Парижі 9 травня 1950 року Шуман закликав Францію, Німеччину та інші європейські країни об'єднати їхні вугільну та сталеливарну галузі промисловості та віддати їх в управління новій наднаціональній структурі. Завдяки об'єднанню економічних зусиль і розподілу досягнутих результатів європейські країни уникнули накопичення військової могутності одна проти одної, що і забезпечило мир на нашому континенті. А вже три з половиною десятиліття потому на Міланському саміті 1985 року лідери ЄС вирішили увічнити день проголошення Декларації Шумана та відзначати «День Європи».

До 1997 року це свято мало переважно культурно-мистецьку спрямованість та носило обмежений характер. Проте, вже у 1997-1998 роках до святкування Дня Європи залучилися держави-кандидати на вступ до ЄС. У цих країнах святкування набуло певного політичного забарвлення і було спрямоване на формування громадської думки стосовно підтримки вступу до Євросоюзу.

Основна ідея загальноєвропейського Дня – кожний мешканець континенту, незалежно від своєї національної належності і громадянства, має відчутти себе вільним у «Європейському домі».

Щорічне відзначення цього заходу в нашій державі було започатковано Указом Президента України від 19 квітня 2003 р. № 339, яким встановлено третю суботу травня датою святкування в Україні Дня Європи.

Цікаво те, що Україна – єдина держава не член ЄС, в якій на державному рівні відзначається День Європи.

Відзначення Дня Європи в нашій державі – це підтвердження єдності України та Європи не тільки за географічною ознакою, а і за духом, історією, спільними цінностями, адже український народ є невід'ємною частиною європейської цивілізації.

Важливо, що рівень інтересу громадян України до святкування Дня Європи свідчить про підтримку суспільством курсу європейської інтеграції, реалізація якого є завданням усіх гілок влади в Україні. Адже ми визнаємо такі загальноєвропейські цінності, як свобода, демократія, повага до прав людини, верховенство прав, а також сповнені рішучості будувати свою державу на цих засадах.

Президент України у вітальній промові з нагоди святкування Дня Європи в Україні зазначив, що об'єднана Європа для нас є стратегічним партнером та багато в чому прикладом. Ми все робимо для того, щоб в найближчому майбутньому Європа та Україна були нероздільними.

Стосовно відзначення Дня Європи в Чернівецькій області, голова облдержадмі-

ністрації М.Папієв зазначив, що львівські протистояння 9-го травня показали, що нині тільки Буковина за рівнем свідомості, толерантності здатна очолити європейську ходу регіонів України до Європи, демонструючи приклад міжконфесійної злагоди та міжнаціонального спокою і терпимості. Саме на Буковині продемонстровано цілком сучасні, європейські підходи до пошуку і знаходження консенсусу, що в кінцевому підсумку дозволило знайти толерантний вихід порозуміння.

На мою думку, День Європи є святом

для нашої країни та її громадян.

Всім нам хочеться кращого життя, поліпшення його умов, а також не гіршого, ніж у ЄС рівня соціального захисту і охорони здоров'я, отримувати знання в європейських університетах, мати змогу подорожувати без кордонів. Нарешті, так само, як і Європа, ми хочемо жити в мирі, злагоді та добросусідстві.

Можливо, це свято є своєрідною репетицією до моменту, коли Україна стане членом ЄС і буде відзначати День Європи, як одна із країн Європейської спільноти.

СТАТИСТИКА, ФАКТИ, ПОДІЇ

Інформування громадськості про Європейську інтеграцію України

Методи та форми інформування громадськості про Європейську інтеграцію на жаль не цілком виконують ту функцію, котра на них покладена. Якісний інформаційний продукт, здатний стати основою повноцінного формування думки громадськості щодо підтримки процесів європейської інтеграції України доволі рідко з'являється на теренах області. Такими були головні тези на круглому столі «Стратегія та механізми інформування громадськості про Європейську інтеграцію України», котрий відбувся 19 травня.

Окрім проблеми адекватності інформації про Європейський Союз в Україні та в країнах ЄС про Україну, обговорювалася й проблема корегування іміджевої політики України на сучасному етапі.

Захід було організовано Чернівецьким регіональним Центром перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників ор-

ганів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ та організацій спільно з кафедрою міжнародної інформації Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича;

Саме представники організаторів, а зокрема завідувач кафедри міжнародної інформації ЧНУ Володимир Фісанов та заступник директора Центру перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців Сергій Гакман виступили на круглому столі з імпульсними доповідями.

У ході інтенсивної дискусії на круглому столі висловили свої думки представники органів влади, засобів масової організації та громадських організацій.

За результатами круглого столу були розроблені висновки та рекомендації, щодо питання інформування громадськості про Європейську інтеграцію України.

МОЛОДЬ НА ДЕРЖАВНІЙ СЛУЖБІ

Продовжуємо знайомити наших читачів з молодими державними службовцями Чернівецької області. Пропонуємо Вашій увазі запропоновані їм запитання та відповіді на них.

1. Коротка характеристика того, чим Ви займаєтесь на своїй роботі.
2. Які труднощі виникають у вас, як у молодого державного службовця?
3. Яких знань Вам не вистачає для більш ефективної роботи?
4. Чому Ви обрали державну службу?
5. Що, на Вашу думку, потрібно змінити у системі державного управління?

Лілія БУРЧЕНКО,
головний спеціаліст відділу професійно-технічної освіти ліцензування та акредитації Головного управління освіти і науки Чернівецької

обласної державної адміністрації

1. Займаюся питаннями професійно-технічної освіти. У Чернівецькій області функціонує 16 професійно-технічних навчальних закладів. Я формую замовлення обсягів на навчання за державні кошти, веду необхідну звітність, курую виробничу практику учнів. Крім того, беру участь у виконанні державних та регіональних програм розвитку освіти.

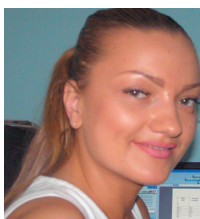
2. Іноді виникають труднощі у підготов-

ці термінових документів. Адже для якісного виконання деяких документів, потрібен час, а його не завжди вистачає. Крім того, проблем додає застаріла матеріально-технічна база, брак коштів на обслуговування комп'ютерної техніки.

3. З кожним днем намагаюся удосконалювати власні знання. Потрібно весь час працювати над собою, адже нормативно-правова база оновлюється, потрібно йти у ногу з часом.

4. У системі професійно-технічної освіти працюю з 2000 року. Робота цікава і відповідає моєму фаховому рівню.

5. У першу чергу хотілося б, щоб держава підвищила наші матеріальні статки, заробітну плату.

Аліна ДАМ'ЯН,
головний спеціаліст Управління зовнішніх зносин відділу транскордонного співробітництва та залучення іноземних інвестицій

обласної державної адміністрації

1. Працюю у сфері співробітництва з сусідньою Румунією, зокрема через Єврорегіон «Верхній Прут». Варто зазначити, що транскордонне співробітництво надзвичайно важливе для нашої області та й держави загалом, ним не варто нехтувати. Намагаємося залучати міжнародну технічну допомогу. Особисто я займаюся перекладом документів, котрі приходять з Румунії та тих, котрі ми надсилаємо до сусідів. Активно співпрацюємо з Генераль-

ним Консульством та Посольством Румунії.

2. Найбільша проблема полягає у нестачі часу. Роботи надзвичайно багато, часу не вистачає! Інших труднощів не виникає, адже намагаюся постійно вчитися, вдосконалювати свої професійні навички.

3. Для того, щоб ефективно працювати постійно потрібно вдосконалюватися. Враховуючи специфіку моєї роботи, мені постійно потрібно покращувати знання іноземної мови.

4. Мені подобається моя робота, я отримую від неї задоволення, а для мене це головне!

5. Безперечно система матеріального забезпечення державних службовців потребує вдосконалення.

Олена СОЛОВЙОВА, спеціаліст

І категорії служби у справах дітей Сокирянської районної державної адміністрації

1. Організація діяльності щодо реалізації на території району соціальної політики щодо захисту законних прав та інтересів дітей, зниження дитячої безпритульності та бездоглядності, мінімалізація вчинених дітьми правопорушень.

2. Труднощі виникають лише у зв'язку із незначним досвідом роботи. Я намагаюся постійно самовдосконалюватися, читаю профільну літературу, спілкуюся з колегами з інших районів, вчуся у своїх більш досвідчених співробітників. До речі, я працюю в згуртованому колективі, завжди готовому допомогти.

3. Спершу мені не вистачало практичних знань, навичок, але завдяки допомозі колег по службі та колег з інших відділів, я поступово почала отримувати найцінніші знання – практичні навички вирішення проблем, з якими звертаються громадяни в службу у справах дітей.

4. Державна служба – новий, цікавий етап у моєму житті. Моєю мотивацією обрання державної служби насамперед стало те, що я завжди хотіла допомагати дітям, особливо тим, які з певних причин недоотримують любов та піклування від батьків. Я завжди намагаюся допомогти сім'ям, у котрих склалася подібна ситуація, надати допомогу у межах своєї компетенції.

5. Мабуть потрібно переймати досвід державного управління зарубіжем.

Надія ТРИЩУК,
головний спеціаліст відділу призначень всіх видів соціальної допомоги управління праці та соціального захисту населення Путильської районної державної адміністрації

1. Призначаю всі види соціальної допомоги.

2. Я працюю зовсім віднедавна, тому не вистачає звичайно ж практики. Крім того, техніка, на якій доводиться працювати сильно застаріла. Поки лише входжу в курс

справ, гадаю проблеми з'являтимуться пізніше. Поки що мене все влаштовує, робота цікава, колектив дружній та доброзичливий.

3. На мою думку, потрібно завжди вдосконалювати власні знання у тій галузі, у якій працюєш. Адже постійно з'являється щось нове: законодавство, технічні можливості тощо. Знати все можливо, необхідно мати бажання!

4. Я вважаю роботу в органах влади престижною та надзвичайно відповідальною.

5. Розмір заробітної плати, звичайно, не надто вражає. Система державного управління, на мою думку, потребує реформування.

Світлана ХАРЮК,
головний спеціаліст відділу призначень всіх видів соціальних допомог, пільг та субсидій управління праці та соціального захисту населення Путильської районної державної адміністрації

1. Я приймаю від громадян документи на отримання різних видів соціальних допомог, пільг та субсидій.

2. Оскільки я зовсім нещодавно почала працювати, то на даний момент не вистачає,

перш за все практики.

3. Враховуючи те, що моя робота пов'язана зі спілкуванням з громадянами, то вважаю, що корисно було б поглибити свої знання з психології. Крім того, необхідно підвищувати рівень комп'ютерної грамотності.

4. Я вважаю службу в органах державної служби престижною та надзвичайно відповідальною.

5. Мабуть не буду оригінальною, говорячи про те, що потрібно змінити розмір заробітної плати.

Лариса ПШЕНИЧКО,
*спеціаліст I категорії
фінансово-економічного відділу
Управління капітального будівництва
обласної державної адміністрації*

1. Моя робота полягає у складанні річних, кварталних, статистичних звітів. Важливо в строки подати усю необхідну інформацію в Головне управління статистики. Крім того, складаю авізо про введення в

експлуатацію об'єктів та об'єктів незавершеного будівництва.

2. Проблем у роботі не виникає завдяки дружньому колективу, який завжди готовий допомогти.

3. Важко відповісти.

4. Державну службу обрала тому, що мені здається, що у цій сфері зможу самореалізуватися, удосконалитись, навчитися чомусь новому.

5. Гадаю, система державної служби в Україні потребує реформування.

Алла ЗОЗУЛЯК,
*головний спеціаліст Глибоцького районного центру
соціальних служб для сім'ї,
дітей та молоді*

1. Я працюю з різними соціально незахищеними категоріями дітей та молоді, сприяю наданню їм соціальної допомоги. Крім того, пропагую дітям та молоді

здоровий спосіб життя.

2. Матеріальне та технічне забезпечення бажає кращого.

3. Інколи виникають труднощі пов'язані із законодавством. Однак, практично на всі питання можна знайти відповідь!

4. Державна служба – це престижно та відповідально. Крім того, постійно потрібно себе вдосконалювати, а це важливо.

Руслан ЛЕВАНІН,
*спеціаліст I категорії відділу
ведення державного реєстру
виборців Заставнівської
районної державної адміністрації*

1. Наш відділ слідкує за повнотою, достовірністю, поновленням бази даних виборців, надаємо виборчим дільникам списки виборців.

2. Не можу сказати, що у роботі виникають якісь серйозні труднощі.

3. На даний момент знань для роботи вистачає.

4. У моїй сім'ї я не перший державний службовець, у нас це спадково. До того ж, мене надзвичайно цікавить усе, що пов'язано з місцевим самоврядуванням.

5. Необхідно матеріально зацікавити працівників, особливо молодих спеціалістів.

Олеся РОБУЛЕЦЬ,
*головний спеціаліст юридичного сектору
Хотинської районної державної адміністрації*

1. Перевіряю законність різноманітних документів районної державної адміністрації. Крім того, надаю практичну та методичну допомогу працівникам Хотинської районної державної адміністрації. Також працюю із зверненнями громадян, веду діловодство у відділі.

2. Іноді бракує практичних навичок, однак намагаюся постійно удосконалюватися.

Кожного дня здобуваю нові знання та навички

3. На даний момент можу із впевненістю сказати лише те, що варто удосконалювати знання у сфері земельного законодавства. Адже питань, що стосуються саме земельного законодавства доводиться розглядати чимало.

4. Обрала державну службу тому, що ця робота приносить користь суспільству, а мені хочеться бути суспільно корисною.

5. На мою думку, перш за все варто змінити ставлення суспільства до системи державного управління загалом та до державних службовців зокрема.

Олександр ПАСКАР,

заступник Чернівецького міського голови

«МИ ЗАВЖДИ ГОТОВІ ПІДТРИМАТИ ЦІКАВІ ІДЕЇ! ТІЛЬКИ Б ЇХ МОЖНА БУЛО РЕАЛЬНО ВТІЛИТИ У ЖИТТЯ...»

– *Олександр Євгеновичу, після вашого нещодавнього призначення заступником міського голови, стало відомо, що ви куруватимете гуманітарну сферу міста. Проблем та клопотів тут традиційно не бракує. Ви вже визначили для себе якісь найбільш «проблемні точки», на які потрібно терміново реагувати?*

– Звісно. І мова, перш за все, йтиме про медицину. Адже лікарням міста хронічно бракує медичного обладнання. Його або немає, або воно вже вельми застаріло. Так, наприклад, в Садгорі флюорографічно-рентгенологічні апарати працюють з 1968 року. В іншій клініці – немає навіть такого. А коштує таке медичне обладнання дуже дорого – 1 млн 200 тис. – 1 млн 500 тис. гривень. Як вирішити проблему? Якщо пам'ятаєте, колись дієво спрацювала програма комп'ютеризації шкіл. Тому ми, порадившись із секретарем міської ради Віталієм Михайлішиним, вирішили розробити подібну програму і для медицини, щоб за наступні п'ять років закупити необхідне медичне обладнання, переобладнати медичні заклади. Робитимемо це як за рахунок місцевого бюджету, так і за рахунок спонсорів.

Ще одна нагальна проблема – забезпечення лікарів швидкої допомоги новою формою. Востаннє її закупували 2004 року. Звісно, за стільки років уніформа вже зносилася. Щоби переодягнути лікарів швидкої – потрібно близько 400 тисяч гривень. Ще півмільйона треба для закупівлі бензину, адже через подорожчання нафти ціни на пальне вкотре зросли. Не кажучи вже про поновлення автопарку медичних автомобілів... Їх у нас ніби багато, проте більшість

– вже із значним терміном експлуатації. Наприклад, мешканці міста постійно бачать невелику «Мазду», яка поспішає на виклики. Їй вже 14 років, а вона ще служить. Нажаль, сучасні «Газелі» за 2-3 роки геть іржавіють. Проте, якщо за «Газельку» треба викласти 400 тисяч, то автомобілі іноземного виробництва швидкої допомоги коштують від 800 тисяч до мільйона гривень... Це чималі кошти.

– *Як щодо «культурного напрямку»?*

– Знаєте, ми нещодавно були на дуже гарному «Святі галушки», яке відбулося в клубі мікрорайону «Рогізна». Там працює лише троє людей – проте вони таким чином організували роботу клубу, що всі, хто проживає поруч, активно залучаються до його діяльності. Тобто, цей клуб – «живий». Та коли ми оглянули приміщення клубу – то жахнулися... Вже наступного дня Віталій Михайлішин домовився зі спонсорами, щоби в ньому змінили хоча б віконні блоки та двері. Але це ж не єдиний клуб у нашому місті!

– *Тобто, знову ж таки, все «впирається» в кошти...*

– Так, коштів завжди бракує. Проте коли вони таки зрештою виділяються на певні проекти, то не завжди «доходять» туди, де їх потребують. Наприклад, цього року було заплановано виділити 4 200 000 гривень на ремонт кінотеатру ім. І.Миколайчука: частина грошей мала надійти цього року, решта – наступного. Але казначейство ці гроші не пропускає. Тобто, угода була якось так дивно складена, що вона просто не працює. А 15 червня святкували ювілей Івана Миколайчука, до якого і планувалося відремон-

Олександр Паскар вітає ветерана ВВВ з Днем перемоги

тувати приміщення. Проте, зваживши на об'єми роботи в кінотеатрі, ми вирішили не ремонтувати кінотеатр поспіхом, до чергової дати. Тобто, прийняли рішення терміново відновити перекриття приміщення, щоби всередину не затікала вода, і вже потім почати ремонти «по-людськи». Адже на базі цього кінотеатру можна зробити культурно-мистецьке комунальне підприємство, а добудувавши ще два поверхи – розмістити там гуртки для дітей...

Я запевняю чернівчан: жодного комунального підприємства, жодного садочка, школи, закладу культури не буде ні закрито, ні продано. Навпаки, мова йде про розширення та добудову, зокрема, дитячих закладів. Наприклад, на вулиці Ольжича, 12 колись був ліцей, який злився зі школою. Приміщення зараз не використовується, тож плануємо його переобладнати під дитячий садочок, адже в центрі міста він гостро необхідний. Бо період, коли народжуваність падала, а дітей ставало все менше і менше – минув. Натомість пішла «нова хвиля» – кількість дітей відчутно зростає.

– Як ви прокоментуєте ситуацію навколо дитячого садочка «Барвінок», який опинився на узбіччі дороги?

– Річ у тім, що через його територію проходить вулиця Віденська – єдиний в'їзд/виїзд до побудованого впритул до садочка

котеджного містечка «Віденська Брама». Всі ми пам'ятаємо урочисті, з якими відкривали цю вулицю. Сучасне європейське котеджне містечко, що там розташувалося, є окрасою міста. Інвестор вклав туди величезні кошти. Коли ще тільки тривало будівництво – садочка не існувало. Він з'явився пізніше на базі колишньої школи. Ми ж не можемо просто перекрити біля нього автомобільний рух! Інвестор погодився обладнати всю вулицю згідно припису ДАІ всіма необхідними обмежувальними знаками, «лежачими поліцейськими». Крім того, за власний рахунок – парканом біля садочка. А через рік-два з котеджного містечка, яке активно розвивається, з'явиться інший виїзд, і цю проблему буде вирішено повністю.

– Розвиток туризму і далі залишатиметься серед основних пріоритетів міської ради?

– Хіба може бути інакше? Адже Чернівці – туристична перлина Західної України. Те, що туристи приїжджають до нас, вигідно всім, але першочергово самим

мешканцям. Адже це

Я запевняю чернівчан: жодного комунального підприємства, жодного садочка, школи, закладу культури не буде ні закрито, ні продано.

можливість залучити в місто інвестиції, розвинути інфраструктуру, готельну мережу, транспорт,

харчування. Це розвиток та заробляння грошей, здавалося б, на порожньому місті, адже не потрібно піднімати виробництво, а потім ламати голову, як уникнути негативних наслідків від його діяльності для людей та екології. Тому туризм для Чернівців залишатиметься пріоритетним напрямком розвитку. До речі, на нещодавній зустрічі в літератур-кафе хтось з молоді подав чудову ідею розмістити біля залізничного вокзалу, автовокзалу на біг-бордах туристичну планкату, щоби гості нашого міста могли одразу по ній зорієнтуватися. А крім того, давати свіжу інформацію про культурні заходи. Тобто, ми завжди готові підтримати цікаві ідеї! Тільки б їх можна було реально втілити у життя...

Віктор МЕЛЬНИЧУК,

*голова Першотравневої районної
у місті Чернівці ради*

ГОЛОВНА МЕТА – ЗБЕРЕГТИ УНІКАЛЬНІСТЬ ЧЕРНІВЦІВ

Відвідавши стару частину міста - вулиці ім. Ольги Кобилянської, Петра Сагайдачного, Олесь Гончара, Тараса Шевченка, Олега Ольжича, Головну, Руську, Кафедральну, ви потрапите під чари багатовікової історії, що панує на цих старовинних вулицях, в палацових будівлях та історичних спорудах. Тут переплелися архітектурні витвори різних епох та стилів. Кожна будівля має свою історію, свою легенду, свою таємницю, які вона несе через століття та пошепки розповідає зачарованим перехожим...

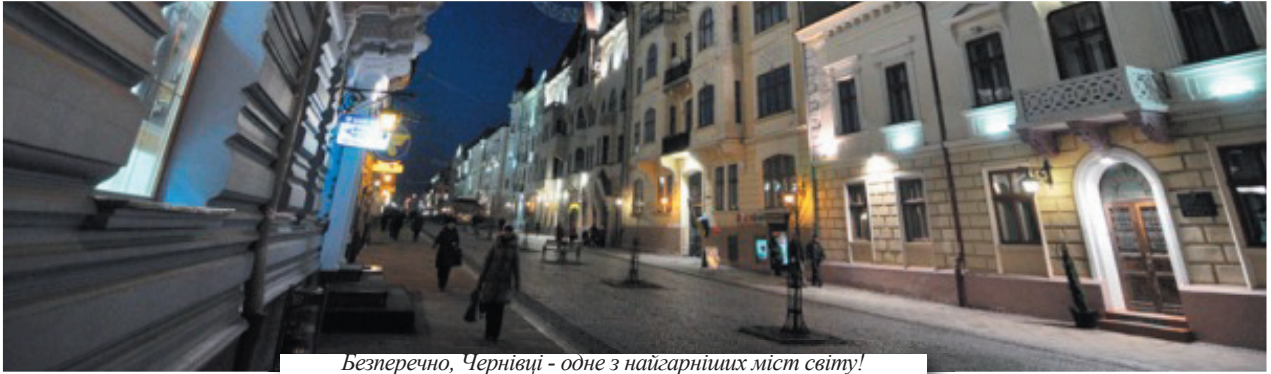
...А через декілька кроків у вашу свідомість увірветься насичений яскравими фарбами та бурхливим гомоном, неповторний та рідний ритм сучасної забудови району... І на мить здасться, що ваше серце відбиває свої удари в тому ж ритмі, стрімкому і спокійному водночас, гармонійному та піднесеному, як найнеповторніше місто Чернівці...

Сьогодні Чернівці - унікальне місто. Можна сміливо стверджувати, що серед сучасних містобудівних осередків із чудово збереженою автентичною архітектурою, Чернівці посідає гідне місце не тільки в Україні, але й у Європі.

В частині делегованих повноважень, які здійснюють Першотравнева районна у місті Чернівці рада та її виконавчий комітет в інтересах територіальної громади району, одним із вагомих та основних напрямків є утримання, експлуатація та ремонт житлового фонду. Актуальність цього напрямку визначена і тим фактом, що значна частина житлового фонду району відноситься до старої частини міста, яка є його окрасою та гордістю, але й в той же час - проблемною ділянкою, зважаючи на стан та вік будівель, комунікацій та пішохідних частин вулиць. Питання експлуатації та утримання житлового фонду так само значущі і для новобудов. Нестача коштів на утримання та обслуговування житлового фонду, пасивне ставлення громадян до необ-

хідності належним чином утримувати місця спільного користування у багатоквартирних будинках та багато інших негативних факторів призвели до ситуації, яка склалася з технічним станом житла. Невпинно зростає кількість будинків і квартир, які потребують термінового капітального ремонту, або перебувають у аварійному стані. Сьогодні з 1059 житлових будинків району 494 потребують капремонту, 22 - аварійних, 17 - знаходяться у ветхому стані. На 2011 рік на реконструкцію і капітальний ремонт житлових будинків та внутрішньобудинкових, внутрішньодворових мереж виділено 5572,6 тис. грн., з яких за чотири місяці року освоєно 1435,1 тис. гривень. Ремонтні роботи вже завершені на 45 об'єктах та ще ведуться на 27 об'єктах. За рахунок коштів капремонту з початку року відремонтовано:

- покрівель у 14 житлових будинках загальною площею 5759 кв.м;
- на 19 об'єктах виконано ремонт покрівлі на суму 1952 тис.грн. в борг, потреба

Безперечно, Чернівці - одне з найгарніших міст світу!

в коштах на ці цілі до кінця поточного року складає 3240 тис.грн.;

- оголовків в 2 будинках;
- в двох будинках внутрішньобудинкову мережу електропостачання та міжбудинкову електромережу;
- у 8 житлових будинках внутрішньобудинкові мережі каналізації та холодного водопостачання ;
- в 6 будинках балкони та балконні галереї.

Першотравнева районна у місті рада активно залучається до реалізації довгострокових міських цільових програм:

- «Комплексної програми з енергозбереження м.Чернівців на 2010-2014 роки». У 2011 році на реалізацію цієї Програми титульним списком об'єктів капітального ремонту житлового фонду району передбачено 547,7 тис.грн.

- «Програми капітального ремонту та реконструкції окремих несучих конструктивних елементів будинків (балконів, балконних галерей, сушарок) комунальної власності територіальної громади м.Чернівців на 2010-2012 роки».

У 2011 році Програмою передбачено виконати в 26 житлових будинках капремонт 132 балконів, в 20 житлових будинках - 21 балконну галерею.

- «Програми реформування і розвитку житлово-комунального господарства Чернівців на 2010-2014 роки».

У процесі реформування житлово-комунального господарства створення ОСББ розглядається як дієвий засіб реформування альтернативної системи управління житловим фондом та ефективний механізм розв'язання

проблем житлового господарства. В районі станом на травень 2011 року функціонує 70 ОСББ та 26 житлово-будівельних кооперативів та товариств.

Районною у місті радою організуються зустрічі з мешканцями з ініціювання створення ОСББ, спільні наради, навчання керівників ОСББ, ЖБК, ЖБТ з питання професійного управління житлом тощо.

Для реалізації інвестиційних проектів з технічного переоснащення та капітального ремонту житлових будинків, зданих в експлуатацію до січня 1989 року, в яких нині функціонують об'єднання співвласників багатоквартирних будинків або плануються утворюватися, за рахунок державної підтримки - коштів капремонті району були виконані капремонті: ліфтів за адресами вул.Руська, 229 (під'їзд I) – 55,44 тис.грн., вул.Руська, 287А (ЖБК-68) (під'їзд I) – 55,44 тис.грн.; вул.Руська,261 (під'їзд I) ЖБК-53 – 55,44 тис.грн.; покрівель за адресами вул.Чехова,25 (ОСББ “Чехова,25”) – 142,613 тис.грн.; вул. Руська,273 (ЖБК -57) – 295,0 тис.грн..

Не менш важливим є питання утримання житлового фонду. Основним джерелом доходів житлових ремонтно-експлуатаційних підприємств району є квартирна плата та експлуатаційні витрати. КЖРЕПами №№ 9,11,12 та ПП “Житлосервіс” обслуговуються 14936 квартир в 1059 житлових будинках, загальною площею 804,8 тис.кв. м., що знаходяться у комунальній власності територіальної громади району. Площа прибудинкових територій становить 287,9 тис.кв.м, приведена площа прибудинкової території – 130,8 тис.кв.м.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 20.05.2009 р. № 529 “Про

Несплата населенням квартирної плати призводить до падіння рівня управління і обслуговування житла, внаслідок чого значний обсяг робіт КЖРЕПів з ремонту і утримання будинків залишається невиконаним.

затвердження Порядку формування тарифів з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій”, рішення виконавчого комітету Чернівецької міської ради від 23.03.2010р. № 195/5 з цього питання управлінням житлового господарства районної у місті ради, житловими ремонтно-експлуатаційними підприємствами проведена значна робота з впровадження диференційованих та обґрунтованих тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій.

Несплата населенням квартирної плати призводить до падіння рівня управління і обслуговування житла, внаслідок чого значний обсяг робіт КЖРЕПів з ремонту і утримання будинків залишається невиконаним.

Для забезпечення належного утримання житлового фонду комунальної власності необхідно:

1. Удосконалити систему техніко-економічних норм і нормативів для встановлення обґрунтованої чисельності виробничого персоналу житлових підприємств.

2. Розробити систему економічних заходів збалансування нормативних фінансових потреб, які забезпечують надійне функціонування житлового господарства з можливостями населення в повній мірі сплачувати вартість отриманих житлово-комунальних послуг.

3. Удосконалити порядок відшкодування підприємствами енергопостачання і виробниками комунальних послуг коштів житловим підприємствам за експлуатацію внутрішньо-будинкового інженерного обладнання.

4. Розвиток конкурентного середовища в житловому секторі.

5. Реконструкція кварталів застарілого житлового фонду.

На виконання розпорядження облдержадміністрації, рішення міськвиконкому щодо створення для осіб з обмеженими фізичними можливостями сприятливих умов життєдіяльності в Першотравневому районі в п.р. за адресами: вул.Шептицького,12, вул. Руська, 261, 226А, вул.Кочубея,10А передбачено влаштувати пандуси до площадки сходової клітини першого поверху.

За рахунок коштів субвенції з державного бюджету, коштів капремонту та поточного ремонту 208 особам пільгової категорії в минулому році було виконано роботи з ремонту будинків, квартир, замінено інженерне та газове обладнання, в поточному році 17 сім'ям за рахунок субвенції з Державного бюджету на суму 284,4 тис.грн передбачено виконати роботи капітального характеру.

Разом з тим, ставимо Вас до відома, що питання виконання вимог Закону України «Про захист прав споживачів» щодо гарантованого рівня споживання, права споживача на необхідну якість товарів (робіт, послуг), належне утримання та ефективну експлуатацію житлового фонду району знаходиться на постійному контролі Першотравневої районної у місті Чернівці ради.

На виконання вимог Закону України «Про розгляд звернень громадян» при розгляді скарг, заяв, пропозицій громадян особлива увага приділяється своєчасному розгляду їх, виконанню відповідальними особами житлових підприємств своїх посадових обов'язків в частині надання якісних та своєчасних послуг з утримання житлових будинків та прибудинкових територій.

Загалом Першотравнева районна у місті Чернівці рада виконує свої обов'язки з розумінням того, що Чернівці - унікальне місто і саме таким його потрібно зберегти для нащадків.

Розвиток конкурентного середовища в житловому секторі - одна з необхідних умов належного утримання житлового фонду комунальної власності.

Михайло ГЕРМАН,

заступник начальника управління з питань забезпечення повноважень щодо управління об'єктами спільної власності Чернівецької обласної ради

ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ КОМУНАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ (продовження, початок у №1 2011р.)

Щомісячно проводиться аналіз виконання умов договорів оренди в частині оплати за оренду приміщень. Під час останнього аналізу, за його наслідками за 4-ма договорами підготовлено та направлено матеріали до судових органів. Проводиться перевірка дотримання умов договорів оренди та фіксованих умов конкурсу на об'єктах спільної власності.

З метою захисту інтересів територіальних громад сіл, селищ, міст області управлінням підготовлено матеріали та взято участь в судових засіданнях різних інстанцій з розгляду 45 справ.

Підвищенню ефективності використання майна спільної власності територіальних громад сприяє і те, що обласною радою щорічно проводиться огляд-конкурс на краще утримання об'єктів нерухомості спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області з врученням переможцям грошових премій окремо у розрізі галузей. Матеріали на розгляд конкурсної комісії обласної ради з визначення переможців огляду конкурсу на краще утримання об'єктів нерухомості спільної власності територіальних громад області підготовлено управлінням. Розмір премій за перше місце складає – 50 тис. грн., друге місце – 40 тис. грн., третє місце – 30 тис. грн.

Питання ефективності використання нерухомого майна знаходиться на постійно-

му контролі постійної комісії та працівників управління, які продовжують роботу з:

- організації обліку, паспортизації, ведення реєстру об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області. Організація контролю за використанням їх майна.

- здійснення обліку майна спільної власності територіальних громад області, ведення єдиного банку даних, підготовка спільно з постійними комісіями обласної ради проєктів рішень обласної ради з цих питань;

- реалізації державної політики у сфері управління майном, що перебуває у власності територіальних громад сіл, селищ, міст області;

- організації обліку і контролю за ефективним використанням часток майна обласної ради, яке є в статутних фондах суб'єктів підприємницької діяльності;

- здійснення контролю за ефективністю використання майна та організації роботи з питань орендних відносин, здійснення обліку договорів оренди, оформлення актів передачі майна, внесення змін в статистичні дані обліку майна спільної власності територіальних громад області;

- ліквідації боргів з орендної плати;

- організації та проведення перевірок установ, закладів, підприємств, які є об'єктами спільної власності територіальних громад області з ефективності використання

майна;

- щоквартального аналізу фінансово-господарської діяльності обласних комунальних підприємств, розгляду результатів їх діяльності на засіданнях постійної комісії та сесії обласної ради;

- внесення пропозицій щодо кандидатур на посади керівників підприємств, організацій та установ спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області;

- організації комерційних конкурсів на право укладання договорів оренди нерухомого майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області;

- здійснення контролю за ходом приватизації об'єктів спільної власності, виконання покупцями умов договорів купівлі-продажу об'єктів;

- розгляду та внесення на затвердження головою обласної ради, згідно діючих Положень, статутів (положень) підприємств, установ спільної власності територіальних громад, а також контрактів (трудових угод) з їх керівниками. Здійснення контролю за їх дотриманням та вжиття відповідних заходів при наявності порушень;

- забезпечення, відповідно до вимог діючого законодавства, порядку списання майна, що є на балансі підприємств, установ і організацій спільної власності;

- розгляду за дорученням голови, заступника голови, керуючого справами обласної ради звернень, скарг, заяв, листів, що стосуються компетенції управління;

- надання методичної допомоги органам місцевого самоврядування з питань управління майном територіальних громад області;

- захисту інтересів територіальних громад сіл, селищ, міст області в судових органах різних інстанцій.

Управління з питань забезпечення повноважень щодо управління об'єктами спільної власності виконавчого апарату обласної ради проводить цілеспрямовану роботу щодо поліпшення ефективного використання комунального майна, але відсутність відповідної законодавчої бази не дає можливості в повному обсязі ефективно здійснювати реалізацію повноважень, передбачених Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні».

У поточний період проблеми формування комунальної власності, визначення її правового режиму, складу об'єктів, створення принципового економічного та організаційного механізму взаємодії органів влади з усіма суб'єктами права комунальної власності, зміцнення основ місцевого самоврядування продовжують залишатися головними.

СТАТИСТИКА, ФАКТИ, ПОДІЇ

Засідання Координаційної ради з питань місцевого самоврядування

24 червня під керівництвом заступника голови обласної ради Валентина МАНІПЧА відбулося засідання Координаційної ради з питань

місцевого самоврядування при голові обласної ради. Під час розгляду порядку денного засідання йшлося про співпрацю органів місцевого самоврядування краю з правоохоронними органами з питань дотримання правопорядку, профілактики правопорушень та посилення боротьби з економічною злочинністю. Члени Координаційної ради обговорили також основні положення Закону України «Про доступ до публічної інформації» та практичні аспекти його реалізації, актуальні питання ефективності використання органами місцевого самоврядування порталу територіальних громад Чернівецької області.

Прес-служба обласної ради

Віталій ЧЕРВІНСЬКИЙ,

начальник міського шляхово-експлуатаційного підприємства, депутат Чернівецької міської ради

ЗА ДОРОГИ ТРЕБА БРАТИСЯ «КАПІТАЛЬНО»!

Комунальне підприємство «МіськШЕП» нещодавно отримало нового керівника – Віталія Червінського, депутата міськради. Ми вирішили поцікавитися у Віталія Васильовича, які його перші враження від нової посади...

– Знаєте, мені, мабуть, як і звичайному пересічному чернівчанину, набрид не завжди задовільний стан міських доріг. Тому моє завдання зараз – довести і до міської влади, і до департаменту житлово-комунального господарства своє бачення, бачення фахівців підприємства щодо вирішення наболілих проблем, тому що ми найближче «до доріг», знаємо, що на них відбувається, і, найголовніше, розуміємо, що потрібно робити. Від особистості керівника багато чого залежить, проте важлива і зовнішня підтримка. Я не один працюю в цьому напрямку, серед депутатського корпусу також є розуміння, свіжі думки і пропозиції. Гадаю, ситуація в комунальному підприємстві невдовзі зміниться, буде належне фінансування, вчасна допомога. Адже, «щоб спекти гарний, смачний пиріг, потрібно мати з чого замісити тісто».

– В якому стані дісталось вам підприємство?

– Звісно, найперша проблема – це застаріла техніка. Літо пролетить швидко, і знову прийде зима, треба вже і сніг вивозити, посипати дороги... Наприклад, один автомобіль, який влітку поливає дороги, а взимку посипає їх реактивом, щоби дорога не замерзала – коштує приблизно 900 тис. гривень. Це значні кошти. А таких автомобілів нам потрібно хоча б чотири. Той же ямковий ремонт асфальтобетонного покриття – це ж тимчасовий вихід із ситуації, в кращому

разі його вистачає на рік. Будь-яка дорога потребує ґрунтового підходу, міцної основи. Якщо немає основи – асфальт довго не протримається, як би ми того не хотіли, як би не асфальтували.

– В Україні – чи не найдешевший в світі кілометр асфальтобетонної дороги. Це тому, що в нас не такі якісні матеріали використовуються, чи тому, що праця дешевша?

– Є багато сучасних технологій, і робити німецькі чи японські дороги в Україні – можливо. Тобто, технічна і фізична можливість робити такі дороги є. Адже в нас достатньо кваліфікованих спеціалістів, багато приватних підприємців в Україні готові займатися такою справою. Проте все «впирається» у фінансування...

– З міської ради озвучувались плани вже найближчим часом навести лад на чернівецьких дорогах. Чи реально це?

– Якщо мова йде про «усування ямковості» – то це реально, проте всі ми розуміємо, що лише латаючи дірки в асфальті – далеко не заїдемо... За дороги треба братися «капітально»! Зважаючи на погодні умови, на розташування нашого міста... – усе це впливає на якість та утримання доріг.

– «МіськШЕП» роботою завантажений на повну потужність?

– Роботи активно тривають, якщо вже так станеться, що фінансування не встига-

тиме – збавлятимемо темп, проте запевняю, що простоїв не буде.

Шляхово-експлуатаційне підприємство – виконавець, нашим замовником є департамент житлово-комунального господарства, тому в нас є заздалегідь прописаний, затверджений план на цілий рік: які вулиці підлягають капітальному чи поточному ремонту, які ми ремонтуємо в першу чергу... Взяти, наприклад, вулицю Чапаєва – якщо її капітально відремонтувати, ми розвантажимо кільце і загалом проспект Незалежності відсотків на 30%...

– *Дороги насамперед – для автомобілістів. А як щодо пішоходів? Чи плануються якісь роботи щодо впорядкування*

ня тротуарів, які в місті ремонтуються зрідка, і часто перебувають в незадовільному стані?

– Питання дуже актуальне... До речі, моє перше питання, з яким я прийшов на посаду керівника «МіськШЕПу» – яким чином ми можемо зробити з'їзди з висоти бордюрів (пандуси) для інвалідів-візочників, молодих батьків з дитячими візочками. Я нещодавно був в Одесі, і мене приємно здивувало, що на кожному перехресті, на кожному пішохідному переході є досить зручний з'їзд. Гадаю, досвід Одеси буде дуже хорошим, гарним прикладом для Чернівців, і вже невдовзі якісні тротуари і зручні з'їзди з'являться і в нас, принаймні я над цим вже працюю...

СТАТИСТИКА, ФАКТИ, ПОДІЇ

«Міське самоврядування України: проблеми та перспективи»

З а к о н України “Про службу в органах місцевого самоврядування”, котрий нещодавно відзначав 10-річчя з моменту набуття чинності, загалом відповідає принципам місцевого самоврядування, проголошеним в Європейській Хартії про міське самоврядування, однак потребує внесення деяких змін та доповнень. Принаймні, таку думку висловили учасники відеоконференції „Міське самоврядування України: проблеми та перспективи”.

На відеоконференції обговорювалися 3 ключових питання:

1. Законодавче забезпечення проходження служби в органах місцевого самоврядування в Україні: проблеми та перспективи удосконалення.

2. Взаємодія органів виконавчої влади з органами місцевого самоврядування.

3. Роль кадрового потенціалу в ефективності реалізації місцевого самоврядування

Захід було організовано Чернівецьким,

Чернігівським та Херсонським центрами перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ та організацій, а також за сприяння Управління державної служби Головного управління державної служби України в Чернівецькій області.

Від Чернівецької області в обговоренні брали участь:

Ярмистий Микола Васильович – директор Чернівецького регіонального центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ та організацій;

Леньков Михайло Іванович – заступник начальника Управління державної служби Голодержслужби України в Чернівецькій області;

Унгурану Валерій Михайлович – начальник інформаційно-аналітичного відділу Чернівецької обласної ради;

Гакман Сергій Михайлович – заступник директора Чернівецького регіонального центру перепідготовки та підвищення кваліфікації;

Василь ПРОДАН,

член виконавчого комітету Чернівецької міської ради 6-ого скликання

У ЧЕРНІВЦЯХ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ БІЛЬШЕ СОТНІ, А У ДОНЕЦЬКУ – МЕНШЕ 20...

Підприємець Василь Продан, якого нещодавно було обрано до нового персонального складу міського виконавчого комітету 6-го скликання, запевняє: «Комітет працює нормально!» І хоча поки що члени виконкому якихось «доленосних рішень» не приймали, проте нагальні питання щодо життєзабезпечення міста вже встигли розглянути...

- Депутат – фігура політична, може зробити будь-яку заяву, і не завжди нестиме за неї відповідальність: «Я сказав як представник народу, а ви вже думайте!» Посада ж члена виконавчого комітету – більш відповідальна.

- *Василю Сафронівчичу, як підприємець, певно, Ви мали б клопотатися у комітеті саме про підприємницький напрям...*

- Звісно, коли мене пропонували у члени виконкому, то десь малося на увазі, що я буду займатися саме питаннями підприємців. Зважаючи на те, скільки в нашому місті представників малого та середнього бізнесу – робота в цьому напрямку дуже відповідальна і важлива. Тому ми приділяємо йому дуже серйозну увагу, зокрема, Віталій Михайлішин нам неодноразово наголошував, що потрібно зробити усе можливе, щоб бізнес на Буковині розвивався і не мав ніяких перешкод.

- *Які проблеми долатимете?*

- Проблем багато, і більшість з них насправді мають вирішуватися на рівні Верховної Ради та Кабінету міністрів. Проте і на

місцевому рівні є багато нагальних проблем, які потрібно вирішувати. Наприклад, на сесії не було затверджено порядок торгівлі на ринку Чернівців, тому що запропонований документ був не достатньо підготовлений. До нас зверталися з підприємницьких організацій, я особисто прохав депутатів та секретаря міськради, аби це питання зняли з розгляду, щоб підприємці змогли його допрацювати. Адже складався він без їх участі.

- *Будете боротися з бюрократією?*

- Обов'язково. Тобто, я розумію, що це ніби як «війна зі своїми», проте якщо ти хочеш працювати у міській раді – працею для громадян і для міста. Це і є головним завданням – зробити життя чернівчан якомога комфортнішим, щоби ми чиновників взагалі «не відчували». Щоби чиновники не робили зайвих перешкод: то дозвіл якийсь не дають, кажуть «прийдіть наступного дня, бо зараз неприйомний, у вас документи не всі ще є»... Візьмемо, наприклад, кіоски – малі архітектурні форми... Міська рада прийняла рішення, що їх не має бути, але, зважаючи на кризу, дозволила до кінця 2012 року

**Хотілося б зберегти місто таким,
яким воно запам'яталося нам у
дитинстві!**

продовжити їх експлуатацію. Проте декому з підприємців доводиться кожні півроку ходити і продовжувати термін їх оренди – це ж зовсім неприйнятна ситуація! Ця тяганина нікому не потрібна – ні чиновникам, ні підприємцям...

– Як щодо незаконних забудов, впорядкування стихійної торгівлі?

– Жіночки на вулицях міста з домашніми продуктами стоять не тому, що їм нічим займатись – людям просто дуже важко доводиться виживати. Як їм дати можливість заробити якісь кошти – це і буде нашим найпершим завданням. Мені звичайна жінка, яка продає на вулиці молоко, сир – за віком як мама, бабуся... Тому, коли бачу, як цих жінок розганяє міліція... Це дуже неприємно...

Кожен чернівчанин, думаю, хотів би зберегти своє місто таким, яким він його побачив змолodu, в дитинстві... Питання незаконної забудови потрібно вирішувати під час початку «незаконної забудови», а не після її завершення. От як, наприклад, ми будемо зносити третій поверх того магазину, що біля костьолу «Серце Ісуса»? Привеземо величезний шар, і як в мультику «Ну постривай»: валитимемо будинок, з журна-

лістами, на всю країну? Рішення ж є на знесення, проте підприємець його не виконує – що робити? Як на мене, мабуть, варто дійти якогось компромісу, компенсувати власнику певні збитки, щоб він сам прибудову без зайвого галасу зніс... Але це все – наслідки. Тому що такі речі треба припинити вже на тій стадії, коли ми бачимо, що йде відхилення від процесу будівництва... Тим паче, що люди все добре бачать і насправді вчасно реагують, треба тільки їх «чути»... Наприклад, коли я за дорученням секретаря міської ради їздив по містом і видивлявся ділянки під дитячі майданчики – просто зупинявся, і з блокнотиком виходив з автомобіля, записуючи, що треба відремонтувати, поновити – люди одразу збігалися: «чого це вам тут захотілося будувати, не дамо, навіть нічого в блокнотику не кресліть, знаємо ми ваші майданчики»...

– Багато питань у мешканців також і до не завжди доречних вивісок...

– Так, ця проблема теж не нова. Виявляється, що і білборди по місту не всі законно встановлено. Зокрема, ми таких виявили 18, і це лише великі білборди, не кажучи вже про решту «маленьких».

До речі, в Чернівцях дуже багато комунальних підприємств. Чи зажди вони ефективні, чи має громада з них зиск, коли вони часто працюють з нульовою рентабельністю чи одним відсотком? При цьому директори комунальних підприємств їздять на дорогих автомобілях і живуть в дуже добрих будинках...

– І багато в нас таких підприємств?

– Точну цифру я ще не готовий сказати, проте, наприклад, в Чернівцях загалом усіляких дрібних комунальних підприємств – більше сотні, а в Донецьку чи Луганську – 12-15... Це не є нормально. Комунальні підприємства мають бути великими, важливими, соціально значущими, такими як «Спецкомунтранс», «Водоканал», «Калинівський ринок»... Тобто, роботи в цьому напрямку вистачає, і ми намагатимемось досягти для громади міста зважених, зрозумілих рішень та дієвих результатів...

Жіночки на вулицях міста з домашніми продуктами стоять не тому, що їм нічим займатись – людям просто дуже важко доводиться виживати.

Михайло ПАВЛЮК,

депутат Чернівецької обласної ради, член постійної комісії з правових питань, міжсетнічних відносин, транскордонного співробітництва та антикорупційної діяльності, кандидат політичних наук

Серед пріоритетів депутатської роботи – поглиблення транскордонної співпраці, зв'язки з етнокультурними меншинами та антикорупційна діяльність

Одним із найбільш ефективних інструментів діяльності місцевих рад є активна нормотворча робота депутатів у постійних депутатських комісіях, заслуховування звітів відомств та установ, та підготовка відповідних висновків та рекомендацій. Постійні комісії утворюються із самого початку діяльності ради відповідно до законодавства та Регламенту ради, діють на постійній основі та періодично звітують про результати своєї діяльності.

У Чернівецькій обласній раді VI скликання відповідно до пункту 2 частини 1 статті 43 та статті 47 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» створено 11 постійних комісій. Наша постійна комісія складається з 10 депутатів, з яких 5 – представники фракції «Наша Україна», 2 – «Фронт змін», 2 – «Партія регіонів» та 1 – «Батьківщина». Більшість депутатів – фахівці, які не вперше працюють в обласному представницькому органі та відповідній комісії і за професійною спрямованістю й досвідом роботи беруть участь у розгляді питань, які попередньо розглядаються на засіданнях та готуються до сесії. Головою нашої постійної комісії було обрано досвідченого економіста та чиновника, директора філії «Дирекція з будівництва Дністровської ГАЕС» Володимира Куліша. На першому ж засіданні комісії Володимир Іванович зауважив, що «основним завданням комісії є вивчення громадської думки із визначених комісією питань, розгляд звернень громадян та своєчасне на них реагування».

Відповідно до Положення про постійні комісії Чернівецької обласної ради від 19 листопада 2010 р. серед визначених депутат-

ським корпусом завдань нашої комісії – розробка та здійснення заходів щодо забезпечення охорони та роз'яснення основних прав і свобод громадянина, питання міжнародних, міжсетнічних та міжконфесійних зв'язків, розробка програм культурного розвитку національних меншин, розгляд проектів регіональних програм профілактики злочинності, транскордонних відносин, розгляд пропозиції та підготовка висновків щодо змін адміністративно-територіального устрою в межах і в порядку, визначених законом та ін.

Серед пріоритетних завдань, які визначила комісія для роботи у 2011 р. – це обговорення та затвердження «Регіональної програми розвитку транскордонного співробітництва на 2011-2015 рр». Зауважу, що відповідно до Програми соціального та економічного розвитку Чернівецької області на 2011 р. затвердженої сесією 29 грудня 2010 р., серед пріоритетів розвитку області визначено транскордонне співробітництво, а саме розбудова та облаштування пунктів пропуску через державний кордон, використання транзитного потенціалу Буковини, співробітництво області з прикордонними регіонами Румунії та Молдови в рамках Єврорегіо-

ну «Верхній Прут» тощо.

Особливої уваги буде приділено питанню інформаційного забезпечення політики європейської інтеграції України у Чернівецькій області. Це питання вже порушувалося на перших сесіях облради, позаяк курс на членство України у ЄС, визначений законом України «Про зовнішню та внутрішню політику» в редакції від 1 липня 2010 р., підтриманий Президентом, Кабінетом Міністрів та, згідно з соціологічними опитуваннями, – більшістю громадян України. Утім, згідно тих же опитувань, громадяни прагнуть більше знати про соціальні та економічні стандарти країн ЄС, перспективи розширення та основні вимоги щодо вступу України до цієї міжнародної організації. У цьому питанні комісія, спільно з виконавчою владою, ініціюватиме ряд публічних заходів – круглих столів, громадських слухань, відкритих лекцій, теле- та радіограм із запрошенням експертів щодо відносин України з Європейським Союзом.

Комісією була підтримана ідея проведення (орієнтовно на вересень-жовтень) круглого столу про нове антикорупційне законодавство України із залучення експертів, науковців, представників неурядового громадського сектору. Такий захід, з одного боку міг би роз'яснити основні законодавчі новели нещодавно

Короткотерміновий семінар з головами, заступниками голів та секретарями постійних комісій Чернівецької обласної ради

давно прийнятого закону № 7487 «Про засади запобігання та протидії корупції в Україні», а з іншого – доступно проінформувати громадськість про шляхи покращення боротьби з такою ганебною сучасною проблемою в Україні. Комісія планує також заслухати звіт про виконання чинних регіональних антикорупційних програм на 2008-2010 рр. та взяти участь у розробці проектів нових програм.

Загалом, у роботі комісії із самого початку простежується конструктивність та незаангажованість, що разом із ініціативністю депутатів та їх професіоналізмом може дати гарний результат для Буковинської громади уже найближчим часом.

СТАТИСТИКА, ФАКТИ, ПОДІЇ

На засіданнях постійних комісій Чернівецької обласної ради

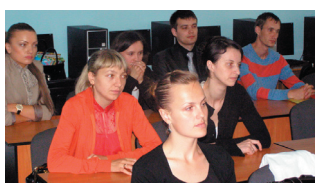
15 березня відбулись засідання низки постійних комісій обласної ради. Зокрема депутатські комісії з питань регламенту, депутатської діяльності та етики (голова – Матвій КУЦАК), з правових питань, між-етнічних відносин, транскордонного співробітництва та антикорупційної діяльнос-

ті (голова – Володимир КУЛІШ), з питань охорони навколишнього середовища, природокористування та земельних відносин (голова – Василь ТКАЧУК), з питань освіти, науки, культури, спорту та молодіжної політики (голова – Володимир ГРЕБЕНЩИКОВ) заслухали інформацію про стан виконання обласного бюджету за 2010 рік. Заступник начальника Головного фінансового управління обласної державної адміністрації Юрій ЧОБАН також повідомив депутатів про зміни, які планується внести до обласного бюджету на 2011 рік на черговій сесії крайового парламенту.

НАВЧАННЯ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ - ЗАПОРУКА ПРОФЕСІЙНОСТІ

Впродовж I півріччя 2011 року в Чернівецькому регіональному центрі перепідготовки та підвищення кваліфікації підвищило кваліфікацію 1587 державних службовців та посадових осіб органів місцевого самоврядування. За Професійною програмою підвищило кваліфікацію 56 новообраних сільських голів, 42 новообраних секретарів сільських рад та 42 державних службовців райдержадміністрацій. За програмами постійно діючих семінарів провчилося 122 державних службовців та 79 посадових осіб місцевого самоврядування. За програмами виїзних короткотермінових семінарів навчалось 535 державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування області та 711 депутатів місцевих рад.

Навчали молодих державних службовців

У червні завершився навчальний процес за професійною програмою для спеціалістів облдержадміністрації та райдержадміністрацій, які працюють на посаді державного службовця до 1 року.

За два тижні навчання слухачі поглибили свої знання з права, психології, економіки, політології, соціально-гуманітарних наук.

За результатами комп'ютерного тестування 17 слухачів отримали свідоцтва про підвищення кваліфікації, які на підведенні підсумків вручила заступник директора - на-

чальник навчально-методичного відділу Центру Грищенко Альбіна Віталіївна.

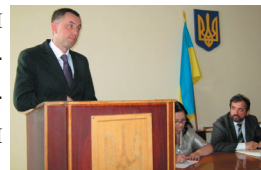
За результатами підсумкового контролю знань слухачів Центру за сумлінне ставлення до навчання відзначено: Шевчук Яну Миколаївну – головного спеціаліста відділу європейської інтеграції, міжнародних відносин та зовнішньоекономічної діяльності управління зовнішніх зносин та зовнішньоекономічної діяльності облдержадміністрації, яка отримала 42 бали та Житарюк Наталію Миколаївну – головного спеціаліста служби у справах дітей Новоселицької райдержадміністрації, яка отримала 39 балів.

Виїзний короткотерміновий семінар у Новоселиці

10 червня 2011 року на базі Новоселицької райдержадміністрації проведено виїзний короткотерміновий семінар для державних службовців структурних підрозділів райдержадміністрації. Семінар відкрив НІКІТОВИЧ Георгій Іванович – голова Новоселицької райдержадміністрації та ГАКМАН Сергій Михайлович – заступник директора – начальник науково-дослідного відділу Центру.

Слухачі прослухали такі основні теми: «Нормативно-правове забезпечення державного управління та державної служби», «Організація контролю за проходженням документів. Забезпечення прав громадян на звернення», «Запобігання та протидія корупції в органах державної влади та управління», «Етика службовця. Конфлікти в державних установах та засоби їх подолання».

«Ділова українська мова та психологія спілкування»

У червні завершилося навчання за програмою постійно діючого семінару «Ділова українська мова та психологія спілкування» для посадових осіб Чернівецької міської ради. Семінар прослухали 27 осіб, які вдосконалили свої навички у сфері ділового

мовлення та психології спілкування.

Семінар проводили викладачі Центру: Скаб Мар'ян Степанович та Янкова Аріна Григорівна.

«Застосування інформаційних технологій. Практичні аспекти»

На базі Центру перепідготовки та підвищення кваліфікації держслужбовців відбулося навчання за програмою постійно діючого семінару «Застосування інформаційних технологій. Практичні аспекти» для держслужбовців V-VII категорій апарату та структурних підрозділів обласної державної адміністрації.

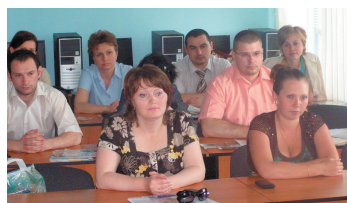
Методика навчання передбачала проведення лекцій та практичних занять на комп'ютерах, за допомогою яких слухачі мали змогу опрацю-

вати комплекс програм «MS Office», текстовий редактор «MS Word», електронні таблиці «Excel».

Семінар проводив викладач фізичного факультету ЧНУ ім. Ю.Федьковича, доктор фізико-математичних наук, професор Головацький Володимир Анатолійович.

«Формування практичних навичок психологічної стійкості та впевненої поведінки посадовця»

Таку назву носив постійно діючий семінар для держслужбовців V-VII категорій Головного фінансового управління та Головного управління охорони здоров'я облдержадміністрації. Семінар прослухали 17 осіб. Слухачі ознайомилися з такими темами: «Основи асертивної поведінки посадовця: адекватність, впевненість, стресостійкість, вміння

казати «Ні!», «Лідерські якості та навички соціально-психологічного впливу в роботі державного службовця», «Стрес-менеджмент: профілактика синдрому «емоційного вигорання» в роботі державного службовця» та іншими.

Навчання проходило у формі тренінгових занять, які спрямовані на формування у слухачів навичок психологічної стійкості та впевненої поведінки у певних складних ситуаціях, які трапляються в процесі роботи. Семінар проводила практичний психолог Головіна Олена Віталіївна.

Виїзний короткотерміновий семінар у Сторожинці

На базі Сторожинецької райдержадміністрації проведено виїзний короткотерміновий семінар для державних службовців структурних підрозділів райдержадміністрації та посадових осіб органів місцевого самоврядування.

Семінар відкрив ФЕДОРОВИЧ Франц

Карлович – голова Сторожинецької райдержадміністрації та ГАКМАН Сергій Михайлович – заступник директора – начальник науково-дослідного відділу Центру.

Слухачі прослухали такі основні теми: «Нормативно-правове забезпечення державного управління та державної служби», «Закон України «Про доступ до публічної інформації», «Недержавне пенсійне забезпечення», «Етика службовця».

Виїзний короткотерміновий семінар у Глибоці

На базі Глибоцької райдержадміністрації проведено виїзний короткотерміновий семінар для державних службовців структурних підрозділів райдержадміністрації та посадових осіб органів місцевого самоврядування.

Слухачі прослухали такі основні теми: «Порядок призначення пенсій відповідно до Закону України «Про державну службу». Пен-

сійна реформа в Україні», «Транскордонне співробітництво: шляхи підвищення його ефективності», «Конфлікти в державних установах та засоби їх подолання».

Навчання для спеціалістів фінансових управлінь та управлінь економіки районних державних адміністрацій

За два тижні навчання слухачі поглибили свої знання з права, психології, економіки, політології, соціально-гуманітарних наук. За результатами комп'ютерного тестування 25 слухачів отримали свідоцтва про підвищення кваліфікації, які на підведенні підсумків вручив директор Центру Ярмистий Микола Васильович.

Навчання за програмою постійно діючого семінару «Культура ділового мовлення»

Цей семінар прослухали 29 працівників Кіцманської райдержадміністрації. Протягом семінару слухачі підвищили свій рівень знань з культури ділового мовлення. Семінар проводила вчитель-методист української мови та літератури Кіцманської районної гімназії Гончарук Оксана Іванівна.

На підведенні підсумків навчання слухачі

отримали

п о с в і д -

ч е н н я , я к і

в р у ч и л а

з а с т у п -

н и к

д и р е к т о р а –

н а ч а л ь н и к

н а в ч а л ь н о - м е т о -

д и ч н о г о в і д д і л у

Ц е н т р у

Г р и щ е н к о

А л ь б і н а

В і т а л і і в н а .

Навчання для посадових осіб Першотравневої районної ради

осіб Першотравневої районної у м. Чернівці ради.

Слухачі прослухали такі основні теми: «Адаптація етичної поведінки посадових осіб до вимог Європейського Союзу», «Поняття “ін-

теграція”. Основні концепції інтеграційних процесів», «Внутрішня політика Європейського Союзу. Інститути Євросоюзу. Зовнішня політика ЄС», «Участь України в європейських та євроінтеграційних процесах сучасності».

теграція”. Основні концепції інтеграційних процесів», «Внутрішня політика Європейського Союзу. Інститути Євросоюзу. Зовнішня політика ЄС», «Участь України в європейських та євроінтеграційних процесах сучасності».

Метою семінару було ознайомлення слухачів – державних та муніципальних службовців з основними етапами європейської та євроатлантичної інтеграції в їх історичному, політичному, соціально-економічному розвитку та окреслити перспективи входження України в ЄС.

Семінар для депутатів Кіцманського району

На базі Кіцманської районної ради проведено виїзний короткотерміновий семінар для депутатів місцевих рад та посадових осіб органів місцевого самоврядування. Семінар відкрив Ящук Василь Григорович – голова Кіцманської районної ради.

Слухачі прослухали такі основні теми: «Організація проведення депутатами місцевих рад прийому громадян», «Соціальна політика України на сучасному етапі» тощо.

Короткотерміновий семінар у Кельменцях

На базі Кельменецької районної ради проведено виїзний короткотерміновий семінар для депутатів місцевих рад та по-

садових осіб органів місцевого самоврядування. На семінарі було розглянуто кілька тем. Серед них і питання організації проведення депутатами місцевих рад прийому громадян.

МОВОЮ СТАТИСТИКИ

Демографічна ситуація

На 1 травня п.р. в області, за оцінкою, проживало 903,9 тис. осіб, з них 381,3 тис. осіб мешкала в міських поселеннях, а 522,6 тис. осіб – в сільській місцевості. Загальне зменшення чисельності населення області відбулося за рахунок природного скорочення – 501 особа, водночас зафіксований міграційний приріст, який становив 158 осіб.

З початку року в області народилось 3444 малюки, що на 36 осіб менше, ніж за січень–кві-

тень 2010р. Народжуваність у сільській місцевості залишається традиційно вищою, ніж у міських поселеннях (12,4 проти 10,4 народжених на 1000 жителів).

За цей період померло 3945 осіб, у тому числі 34 дитини віком до 1 року.

За січень–квітень п.р. відділами РАЦСу було зареєстровано 1377 шлюбів та 353 розлучення. Кількість шлюбів у порівнянні з відповідним періодом минулого року зменшилась на 7%.

Експортно-імпортний потенціал області за січень–квітень 2011 року

Обсяги експорту та імпорту товарів по області за січень–квітень 2011 року становили 39,8 млн.дол.США та 53,4 млн.дол.США. Порівняно з січнем–квітнем 2010р. обсяг експорту зріс на 27,7%, імпорту – вдвічі.

Суб'єкти господарювання області здійснювали операції в зовнішній торгівлі товарами з партнерами з 68 країн світу, основними з яких продовжують залишатися Румунія, Німеччина, Російська Федерація, Китай, Італія, Туреччина та Польща.

У товарній структурі експорту переважали поставки текстильних матеріалів та текстильних виробів (25,9% від загального обсягу експортованих товарів), деревини та виробів з деревини (24,4%), механічного та електричного обладнання (16,6%), меблів (9,5%), недорогоцінних металів та виробів з

них (8,1%).

Основу товарної структури імпорту в січні–квітні 2011 року складали текстиль та вироби з текстилю – 32,5%, недорогоцінні метали та вироби з них – 13,4%, транспортні засоби та шляхове обладнання – 11,9%, полімерні матеріали, пластмаси та каучук – 7,4%, продукти рослинного походження – 5,7%.

За січень–квітень 2011 року в область надійшло іноземної давальницької сировини на 7 млн.дол.США, що на 31,3% більше, ніж за відповідний період 2010 року. Слід відмітити, що 13,1% загальнообласного обсягу імпорту – це імпорт давальницької сировини, а 26,7% загального обсягу експорту Буковини склав експорт готової продукції, виготовленої з неї.

Ринок праці на 1 червня 2011 року

На обліку в державній службі зайнятості на 1 червня п.р. перебувало 11,4 тис. не зайнятих трудовою діяльністю громадян області, що на 4,7% менше, ніж на 1 травня п.р. Серед зазначеної категорії громадян кожен другий раніше обіймав місце робітника, майже кожен четвертий – посаду службовця.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по області за травень п.р. не змінився і на 1 червня п.р. становив 2,1% від кількості населення працездатного віку.

Середній розмір допомоги з безробіття у

травні п.р. становив 751,23 грн., що на 21,7% менше, ніж законодавчо встановлений мінімальний розмір заробітної плати.

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених підприємствами, установами та організаціями області на 1 червня п.р. становила 1269 одиниць. Із зазначеної кількості вільних робочих місць (вакантних посад) 42,4% передбачалося для робітників, 42,5% – для службовців, решта – для осіб, які не мають професії.

Інформацію надано Головним управлінням статистики у Чернівецькій області

